

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1, (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Éljen Sztálin, népünk nagy barátja és tanítója!

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete április 4-nek, Magyarország felszabadulásának napja nemzeti üneppé nyilvánításáról

1. 1945 április 4. a legdöntőbb fordulót Magyarországon ezeréves történetében és a magyar nép küzdelmeiben gazdag életében, mint az a nap, amelyen a dicsőséges Szovjet Hadsereg kiűzte országunk területéről a német fasiszták és magyar csatlósok utolsó maradványait, felszabadította az egész ország területét az idegen imperialista megszállás és az elnyomás alól, megnyitotta az utat hazánk igazi függetlenségének megteremtésére, a munkásszertály és a dolgozó parasztság szövetségének megvalósítására, a népi demokratikus államhatalom kialakítására, a szocializmus építésére.
2. Április 4. a magyar nép soha nem múlt hálijának, forró szeretetének, a baráti és szövetségi hűségnek ünnepe, felszabadítója, példaképe, függetlenségének oltalmazója, a béke legfőbb őre és legerősebb támasza, a Szovjetunió, a dicsőséges Szovjet Hadsereg, népünk és a haladó emberiség tanítója s igaz barátja, a nagy Sztálin iránt.
3. Április 4-e nemzeti ünnep. Magyarország legnagyobb nemzeti ünnepe a magyar felszabadulás, a megbontathatlan szovjet-magyar barátság napja.

Felemelkedésünk legnagyobb tényezője a Szovjetunió támogatása

Rákosi Máttyás beszéde az operaházi díszelőadáson

Hazánk felszabadítása ötödik évfordulójának előestéjén a Magyar Népköztársaság minisztertanácsa ünnepi díszelőadást rendezett az Állami Operaházban. Hét óra után néhány perccel szétnyílt az Operaház hatalmas bársonyfüggönye. A színpadon elhelyezett előlki asztalnál középen a Szovjetunió kormányküldöttségének vezetője: Kliment Jefremovics Vorosilov, a Szovjetunió marsallja, a Szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese és mellette a magyar dolgozó nép forrón szeretett vezetője, Lenin és Sztálin legjobb magyar tanítványa Rákosi Máttyás ült. Tőlük balra foglalt helyet az asztalnál Pien-Csang-Vu, Kína moszkvai nagykövetségének katonai attaséja, a Kínai Népköztársaság kormányküldöttségének vezetője Szakasits Árpád a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Duris csehszlovák földművelésügyi miniszter, a csehszlovák kormányküldöttség vezetője Farkas Mihály vezére, honvédelmi miniszter Otto Grofwohl miniszterelnök, a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségének vezetője Rajko Damjanov miniszterelnökhelyettes, a Bolgár Népköztársaság kormányküldöttségének vezetője és Kádár János belügyminiszter.

Hazánk felszabadítása ötödik évfordulójának előestéjén a Magyar Népköztársaság minisztertanácsa ünnepi díszelőadást rendezett az Állami Operaházban.

Hét óra után néhány perccel szétnyílt az Operaház hatalmas bársonyfüggönye. A színpadon elhelyezett előlki asztalnál középen a Szovjetunió kormányküldöttségének vezetője: Kliment Jefremovics Vorosilov, a Szovjetunió marsallja, a Szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese és mellette a magyar dolgozó nép forrón szeretett vezetője, Lenin és Sztálin legjobb magyar tanítványa Rákosi Máttyás ült.

Tőlük balra foglalt helyet az asztalnál Pien-Csang-Vu, Kína moszkvai nagykövetségének katonai attaséja, a Kínai Népköztársaság kormányküldöttségének vezetője Szakasits Árpád a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Duris csehszlovák földművelésügyi miniszter, a csehszlovák kormányküldöttség vezetője Farkas Mihály vezére, honvédelmi miniszter Otto Grofwohl miniszterelnök, a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségének vezetője Rajko Damjanov miniszterelnökhelyettes, a Bolgár Népköztársaság kormányküldöttségének vezetője és Kádár János belügyminiszter.

Tőlük jobbra Dobi István, a minisztertanács elnöke, Mihail Andrejevics Szuszlov, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának titkára, a Szovjetunió Legfelső Tanácsának képviselője, Gerő Ernő államminiszter, Jozviak Witold Frandisek, a lengyel kormányküldöttség vezetője Ana Pauker asszony, a Román Munkapárt titkára, miniszterelnökhelyettes, külügyminiszter, a Román Népköztársaság kormányküldöttségének vezetője, Li-Ben-Nam egészségügyi miniszter, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségének vezetője, Martin Andersen Nexö dán író, Marosán György könnyűipari miniszter, Beqi Balluku vezére, az Albán Munkapárt Politikai Bizottságának tagja, az Albán Népköztársaság kormányküldöttségének vezetője és Kovács István, a Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetőségének titkára.

Jelen voltak még a Népköztársaság Elnöki Tanácsának és minisztertanácsának tagjai, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának és Központi Vezetőségének tagjai, a tömegszervezetek, a honvédség, az Allamvédelmi Hatóság, a reálország képviselői, élmunkások, sztahanovisták, Kossuth-díjasok, a szakma legjobb dolgozói.

A magyar és szovjet Himnusz elhangzása után Dobi István, a minisztertanács elnöke mondott megnyitó beszédet.

Dobi István üdvözítő szavai után hosszú, perccel tartó tapsal üdvözölte a közönség a Szovjetunió, a nagy Sztálin küldöttségét, Vorosilov marsallt.

A Kínai Népköztársaság küldöttségének üdvözlésekor lelkesen éltették a kínai nép győzelmének vezetőjét, Mao-Ce-Tungot.

Fergeteges taps fogadta a bejelentést, hogy a magyar nép forrón szeretett vezetője, Rákosi Máttyás emelkedik szószárra.

Kedves Vendégeink! Kedves Elvtársak!

Nagy ünnepet ül ma a magyar nép. Ot esztendővel ezelőtt fejezte be hazánk felszabadítását a dicső Szovjet Hadsereg. Kettős felszabadulás volt ez: a szovjet nép fiatal nemcsak a fasiszmus bilincseit verték le kezzeinkről, de a szétzuolt nácihadsereg veresége egyben a magyar uralkodóosztály, a nagybirto-

kosok, nagytőkéske uralmának végét is jelentette. Nem véletlen, hogy a Dunántúlon még szóltak az ágyúk, amikor az ország többi részében a dolgozó parasztság végre birtokába vette azt a földet, amelyből a püspökök évszázadokon keresztül kizárták őt.

A felszabadítás volt az első döntő segítség, melyet a Szovjetunió nyújtott nekünk.

Ezt a segítséget szakadatlan sorban újak követették. Csak a Szovjetunió és nagy vezérének, Sztálin elvtársnak nagylelkű támogatása és előrelátó politikája tette lehetővé, hogy az elalélt nemzet gyorsan talpra tudott állni és megkezdte új szabad államisága alapjainak lerakását. Az ideiglenes nemzeti kormány megalakulásának első napjától kezdve minden nehéz helyzetünkben nyugodtan fordulhattunk segítségért és tanácsért a Szovjetunióhoz. Kérésünk mindig meghallgatásra talált.

Felemelkedésünk egyik legnagyobb tényezője az hogy bõven meríthettünk a Szovjetunió tapasztalatainak mérhetetlen tárából,

hogy mindig számíthattunk felszabadítónk gazdasági támogatására és végül — de nem utolsó sorban — mindig felettünk állott hatalmas pajzsként és megvédett bennünket a nyugati imperialisták támadásával és fondorlataival szemben a hatalmas Szovjetunió ereje.

Ezért, amikor népi demokráciánk fejlődésének és sikereinek rugóit feltárjuk, az első és döntő erőként felszabadítónk, a Szovjetunió segítségét kell méltatnunk. Ez a segítség, melyet száz formában nyújtott számunkra a szovjet nép nagy vezetője, a magyarság igazi barátja, a bolcs Sztálin, volt eddigi st-

keresnek alapja és ez lesz jövő sikerünk záloga is. — A szovjet segítség volt az az alap, amelyből a magyar kommunizmus kiindulhatott, amikor öt esztendővel ezelőtt a háború okozta szörnyű pusztulásból kiverték a nemzetet.

A Kommunista Pártot megacélozta a 25 esztendő véres üldözése. A bitófák, börtönök, büntetésintézetek és internálótáborok 25 esztendőn keresztül nem tudták megtörni erejét.

Ellenkezőleg, ezekben a keserves évtizedekben sajátították el Pártunk vezetői a marxizmus-leninizmus elméletét és akkor tanulták meg a nagy Sztálin útmutatásai alapján ennek az élenjáró elméletnek a magyar viszonyokra való alkalmazását. Huszonöt esztendő véres földalatti harcában alakult ki ez a Párt: a hosszú, keserves küzdelmek iskolája tanította meg arra, hogy ne féljen a nehézségektől,

ne essen pánikba a válságos helyzetekben és ne szálljon fejébe a siker.

— A mi Pártunknak, a magyar kommunizmusnak minden lépését a dolgozó nép szeretete, a dolgozó

nép érdekeinek védelme vezette. Ez a Párt fejelemzetten, példadán, áldozatkészen tudta megoldani azokat a feladatokat, melyeket az események helyes előrelátásával maga elé tűzött. Ez a Párt meg tudta állapítani az életbevágó tennivalók sorrendjét és meg tudta valósítani őket. Amikor az ellenfél a pénzromlással akarta aláadni fiatal demokráciánkat, meg tudtuk teremteni a jó forintot. Amikor meg kellett indítani az ország vérkeringését, rendbe tudtuk hozni a vasutat, fel tudtuk építeni a hidakat. Amikor sor került arra, hogy népi demokráciánk megszervezze az új honvédséget, hogy így jobban biztosítsa békéjét, megvédje vívmányait, szocialista építést, akkor ezt a feladatot is meg tudtuk oldani.

— A mi Pártunk nem ismerte a csüggedést, a kishitűséget és nem ismerte a megalkuvást az ellenséggel szemben.

A mi Pártunk bizott a felszabadult, dolgozó nép teremtő erejében és ezt a bizakodást át tudta vinni a munkásosztályon át az egész nemzetre. A dolgozó nép ezért szereti, becsüli és híven követi győzelmei-

nek kovácsát, a mi Pártunkat. Bizvást mondhatjuk: népi demokráciánk fejlődésének, sikerének országnak és a mi Pártunknak, a Magyar Dolgozó Pártjának köszönheti.

— Pártunk sikereit viszont döntően annak köszönheti, hogy a magyar ipari munkásság minden helyzetben — harcok multjának, öntudatának, fejelemzettségének és szerveztségének megfelelően — el tudta végezni azt a nemzetvezető feladatot, amely elé a történelem állította. Ez a munkásosztály ásta ki a felszabadulás után gyakorlatban a munkásság építette éhezve és fáva az új hidakat és türe a jobb jövő biztos reményében a pénzromlás szörnyű csapásait. Es ez a munkásosztály volt mindig készen arra, hogy teljes erejét mozgósítsa a reakcióval szemben, a demokrácia vívmányainak megvédéséért.

— Az elmúlt öt esztendő megmutatta, hogy a magyar munkásosztály áldozataival és teljesítményeivel kiérdemelte azt a vezető szerepet, amelyet hazánkban játszik.

Szocialista Magyarország van kialakulóban

Népi demokráciánk szilárd pillére, bátor, öntudatos, derék hada volt az ipari munkásság és az lesz még inkább a jövőben. Hála és dicsőség a mi nagyszerű munkásosztályunknak.

— Sikereinknek másik oszlopa a felszabadult dolgozó parasztság, a munkásosztály hű szövetségese. Nemcsak az újjáépítési munkálatoknál, akiket annyi szenvedés után a demokrácia végre hozzájuttatott a földhöz, amelyet hosszú évszázadokon át vérükkel és verejtékükkel öntöztek.

Elismerés illeti az egész dolgozó parasztságot, amely a felszabadulás után nagy nehézségek közepette látott a munkához, biztosította az ország élelmezését, amelynek legjobbjai az első naptól kezdve szilárdan felsorakoztak a demokrácia mögé és most bátran lépnek a szövetségi társaságalkodás, a falu szocialista építésének útjára.

— A hazánk felszabadulása óta elért sikerekhez jelentősen hozzájárult értelmiségünk is, melynek zöme a kezdeti tévovázások után egyre határozottabban állott a dolgozó nép oldalára és segített hazánk felemelkedésében.

— Ezeknek az erőnek munkájával és áldozatkészségével épült újjá öt rövid esztendő alatt sokat szenvedett hazánk. Az újjáépítés szó nem fejezi ki pontosan a történeteket. Itt nemcsak arról van szó, hogy helyreállítottuk, újjáépítettük azt, amit a szörnyű háború lerombolt. Ennél jóval több történt.

— Új országot építettünk, melyben új nemzet, a szocialista Magyarország van kialakulóban.

Az urak rombadírt országából a dolgozó nép hazája lett, szabad népköztársaság a munkások és dolgozó parasztságot állama, melyben minden hatalom a népé.

— Ebben az új országban az ipari munkás nem proletár többé, nem kiszákmányolt. Munkája nem robot, hanem becsület és dicsőség dolga.

Ez a munkás boldogan, büszkén építi szocialista hazáját és jövőjét. Ez a tudat lelkesíti a szocialista munka új hőseit, a magyar sztahanovistákat,

a Muszka Imrét, a Horváth Edéket, Wekerle Irénét, Panyi Ferencét, Pozsonyi Zoltánokat. Ez a tudat serkenti őket, ez ad nekik erőt arra, hogy olyan teljesítményekkel gyorsítsák meg szocializmusunk építését, amilyenekre a kapitalizmus alatt gondolni sem lehetett volna.

— Más lett ebben az új országban a parasztság is. Megszabadult a nagybirtok nyomásától, nem uszo-

rázza ki a bank. Az elmúlt öt esztendő alatt nagyot nőtt, kibővült politikai szemhatára, érzé, hogy napról-napra tűnnek el az okok a korlátok, amelyek a régi rend a város és a falu közé állított. Érzé, hogy

gyökerében megváltozott az állam, hogy a dolgozó hatalma nem kiszákmányolója, hanem lépten-nyomon segít.

Ennek az új parasztságnak színjeve a felszabadulás első napjától kezdve mellékel állott. Ez a dolgozó parasztréteg volt a falun a demokrácia biztos támasza, s elsőnek értette meg, hogy a hatalmas szocialista fejlődésből ő sem maradhat ki. Belőle kerülnek

Öt esztendő alatt 40 százalékkal emelkedett népünk életszínvonala

— És mások az új hazában dolgozó nők, akiket végre felszabadított és minden területen a férfikkal egyenjogúvá tett a népi demokrácia. A magyar nők különösen hálásak ezért a kettős felszabadításért amely őket mint dolgozókat és mint nőket érte és boldogban, lelkesen foglalják el sorra azokat a munkaterületeket, amelyekről őket a reakció azelőtt kizárta, s amelyek most korlátlanul nyitva állanak előttük.

— És más lett ifjúságunk is. A demokrácia szélesen kitárta előtte a jövő kapuit, megszűntette azt a rengeteg akadályt, mely a dolgozó ifjúság fejlődését gátolta. A szocializmus építő állam gondoskodik róla, hogy ez az ifjúság minden támogatást megkapjon arra, hogy nyugodtan, alaposan felkészülhessen és nyugodt bizakodással nézessen a jövőbe.

— Dolgozó népünk egyre kevésbé ismeri a lét bizonytalanságát, a "ökés országok munkanélküliségének szörnyű csapásait. Népünk életszínvonala öt esztendő alatt 40 százalékkal emelkedett a háború előtti főé. És mert ugyanakkor csak az elmúlt év folyamán 200.000-re nőtt a dolgozó száma, és az életszínvonal javulás a kultúra terén is hatványozottan érezeti hatását.

"A magyar dolgozókat derűs optimizmus tölti el. Nem rémíti őket többé a holnap bizonytalansága, nem rettegnek, mint a multban a jövőtől.

Látják a szocialista építés terveit, tudják, hogy az ötéves tervünket, mely a jólét és kultúra újabb emelését jelenti számunkra, ugyanúgy meg fogjuk valósítani mint a hároméves tervet. Ezért is állnak egy emberként a dolgozó állama, népi demokráciánk, Pártunk, a Magyar Dolgozó Pártja mellett. Nemcsak az ország új, de más, új, melyben tartalommal telített a függetlensége és önállósága is. Országunk függetlensége, népi demokráciánk önállósága biztos alapon áll, mert nem az imperialista ragadozók kényértől függ. Hazánk most egyenjogú tagja a haladó, szocializmus építő népek nagy családjának, annak a hatalmas

ki azok a tízezrek, akik nem félnek az úttörő szerepétől, s Pártunk szavát követve bátran, bizakodva, egyre nagyobb eredményekkel és egyre nagyobb számban térnek rá a szövetkezetre, a szocialista földművelés útjára.

— Más lett értelmiségünk is.

Olyan értelmiség ez, amely megérti, hogy tudásának gyümölcseit most már nem egy szűk tőkés réteg, hanem az egész dolgozó nép élvezi

amely látja, hogy a szocializmus építő nemzet kultúrászínvonalának emelkedése egyre inkább elmosza azokat a gátakat, amelyek azelőtt a szellemi és fizikai munkát elválasztotta egymástól.

szövetségnek, melyet a felszabadító Szovjetunió vezet.

— A magyar nemzet történelmének legnagyobb lapjait akkor írta, amikor célkitűzései és küzdelmei egybe estek a haladó emberiség célkitűzéseiével. Rákóczi-Kossuth, Petőfi szabadságharcát azonban nem értek célra, mert minden hősiességük megtört a mostoha, kedvezőtlen nemzetközi erőviszonyok.

— Történelmünk folyamán először nyílt alkalom arra, hogy ezeket a nagy célokat ne csak zászlónkra írjuk, de meg is valósítsuk. Sőt túlhaladjunk az eredeti célkitűzéseken. A magyar népi demokrácia sikereinek egyik összetevője, hogy támogatják a nemzetközi erőviszonyok, hogy a Szovjetunió vezette hatalmas tábor, a szocializmus építő népi demokráciák egész ereje áll mellette és segíti megvalósítani azokat a feladatokat, melyek minden részletükben egybe vágnak a haladó emberiség ügyével.

— A mi Pártunk, a Magyar Dolgozó Pártja tisztán, világosan látja ezt a helyzetet és el van tőkélve arra, hogy dolgozó népünk üdvére és boldogulására élni is fog a történelmi nyújtotta lehetőségekkel.

— Történelmi és ingadozás nélkül halad tovább azon az úton, melyen országunkat — öt év előtt a német fasiszták utolsó csatlósát — vissza tudta vezetni a szabad, haladó népek nagy családjába. Es ezen az úton egységesen, elszántan követi őt a magyar dolgozó nép, mely az elmúlt öt esztendő küzdelmével és munkájával lemosa Horthy gyalázatát és most büszkén, boldogan, emelt fővel állhat a haladó világ ifjúlése elé.

— Bátran mondhatjuk, hogy a magyar dolgozó nép soha nem volt olyan egységes, mint ma. Egységes békén, függetlenségünk önállóságunk megvédésének, az imperialista háborús gyujtogatók elleni harcunk kérdésében.

— Egységesen akarja megvalósítani ötéves tervünket, gazdasági és kulturális növekedésünk e biztos zálogát.

— Egységes a hálában és hűségben felszabadított, a hatalmas Szovjetunió és bölcs vezére, Sztálin elv-

lárs iránt. — Egységesen támogatja azt az őszinte baráti politikát, mely egyre szorosabb viszonyt teremt a szocializmus építő népekkel.

— Es egységesen, növekvő bizalommal, fejelemzetten és szeretettel követi sikereinek motorját, kormányának biztos kezű vezetőjét, a Magyar Dolgozó Pártját, a magyar kommunizmus vezetőjét.

Történelmi folyamán először áll olyan párt a magyar dolgozó nép élén, amely vér a véréből, hús a húsból, mely-

Mozgósítjuk a béke híveit!

— A magyar dolgozó nép számára hatalmas történelmi leckét adtunk a szomszédunknak, a jobb sorsra érdemes jugoszláv népek szomorú esete. Népünk megdöbbenéssel és felháborodva látta, hogy egy maroknyi kalandor, imperialista kém és provokátor hogyan tette semmivé a jugoszláv szabadságharcok hősi küzdelmeinek minden eredményét, hogyan lökte át árulással, megfélemlítéssel és terrorral, a szoviszta gyűlölet felszításával Jugoszláviát a béke és a szocialista építési ellenségeinek táborába. Azt is láttuk, hogy veszett el Jugoszláviában ennek az aljas árulásnak következtében a Szovjetunió felszabadító harcának eredménye, hogyan zuhant vissza a dolgozó nép életszínvonala, hogyan nőtt ugrásszerűen a munkások nyomora. Ugyanakkor tejből-vajból fürdik a Titó-banda jancsár-hada, mely a Gestapot megszégyenítő terrorral üldözi a jugoszláv népszabadság legbátrabb harcosait és — mint a láncoskutyák — imperialista gazdának egy intésére kész megmarni a szomszéd békés, szocializmus építő népeket.

— A Rajk- és Kosztov-féle provokátorok pere a maga meztelenségében megmutatta ezt és rávilágított ennek a fasiszta kémbandának aljas tervére. A magyar dolgozó nép a legmélyebb együttérzéssel szemléli azoknak a jugoszláv szabadsághősöknek küzdelmét, akik áldozatot nem kímélve veszik fel a harcot Titó pribékjeivel szemben.

Számunkra nem kétséges, hogy ez a nehéz, keserves küzdelem végül is győzelemmel végződik és Jugoszlávia visszatér a szabad, szocializmus építő népek családjába.

A bátraknak, akik ezt a harcot vívják, innen kívánunk kitartást, erőt és teljes sikert.

— Az egyik tanulság, amit levonunk a jugoszláv népi tragédiájából, az hogy minden erőnkkel erősítsünk meg a proletár internacionalizmus gondolatát és

kíméletlenül harcoljunk a nacionalizmus, a szovinizmus, a fajigégek legkisebb megnyilvánulása ellen.

A jugoszláv árulók fegyvertárában fontos szerepet játszott a szovinizmus felszítása, a Szovjetunió felszabadító szerepének elhallgatása és tagadása. A nacionalizmus legveszélyesebb ellenségünk, mert az egészséges hazafiság túlhajtásának leple alatt befolyása alá tudja vonni azokat a tömegeket, melyekben még ott lappang a felszabadulás előtt hosszú évtizedeken át bejűk oltott szovinizmus mérge. Ezért küzdünk minden erővel a nacionalizmus ellen, s ezért ápoljuk és erősítjük szüntelenül a proletár-nemzetköziség gondolatát, a felszabadító Szovjetunió iránti megbecsülést és szeretetet.

— Es ápolunk, erősítsünk meg a teremtő békét. A magyar népi demokrácia érdekében, a szocializmus érdekében, a békevédők oldalán áll. Ebben a kérdésben egy emberként követ bennünket a magyar dolgozó nép. De az a biztonság, melyet a Szovjetunió nagylelkű támogatása jelent számunkra, valamint a békétábor hatalmas sikerei, egyidejűleg elhomályosították azt a felismerést, hogy

nek minden tettét egy gondolat vezérli: nemzetünk üdvére és boldogulására.

Most ismeri fel, most élti meg és most értékeli csak a nemzet, hogy milyen felelősséggel, szorgalommal tett és tesz népünknek az a Párt, mely nagy tanítóink, Lenin és Sztálin iskolájában járta s mely mély és kitépheterlen gyökereket eresztett a dolgozó tömegekbe. A nép és a Párt összeforrottsága sikereink titka. Jövőnk egyik legfontosabb biztosítéka.

a békét nem elég onjantani, s békéért harcolni kell. A jugoszláv vezetők árulása és az árulók epelezése felrúta nálunk a béke híveit. Megértették, hogy az ellenesség, az imperialista berencek bandája itt van közvetlen szomszédunkban. Velük a áltaában

az imperialista háborús gyujtogatókkal szemben nem elég a béke hangoztatása, hanem mozgósítani kell a béke híveit, intézményesen, szervezeten kell gondoskodni arról, hogy népünk éberen figyelje a háborús gyujtogatókat, az imperialista kalandorok minden megmozdulását s egységesen, cselekvően vegyen részt a béke megvédéséért folyó világ-mozgalomban,

gyorsan verjen vissza minden provokációt. Ez a felismerés hatja át népünket s ez szülte a jelszót: "Házánk nem rés a béke frontján, hanem erős bástya".

— A magyar dolgozó nép boldogan, örömteljes hangulatban ünnepli felszabadulásunk 5. évfordulóját. Tudja, hogy amit elért, az csak kezdet és, hogy bajokban, nehézségekben nincs és nem is lesz hiány. De azt is tudja, hogy ezeket a bajokat és nehézségeket biztosan legyőzi küzdeni, ha nem bízza el magát, ha nem veszi el éberségét és ha hűen, szilárdan kitart nagy barátja és szövetségese, a Szovjetunió és az általa vezetett békefront mellett.

— Befejezésül külön forró köszönetet akarok mondani azoknak a szövetséges és baráti országoknak, valamint Kommunista Pártoknak, melyek a magyar népi legnagyobb ünnepre, felszabadulásunk öt éves évfordulójára elküldték képviselőiket, hogy ezzel is kifejezzék rokonszenvüket és bátorításukat, támogatásukat bennünket további munkánkban. Számunkra új erő és új lelkesedés forrása felszabadulásunk ünnepe is, de fokozza örömlenket, hogy ez alkalomból itt üdvözöljük a 800 millió főt számláló békétábor küldötteit. A magyar dolgozó nép lelkes örömmel, hálával köszönettel üdvözi a felszabadító Szovjetuniót és a nagy Sztálin küldötteit és vezetőjüket, Vorosilov marsallt, Lenin és Sztálin hű fejevertársait, akik annyi értékes támogatást nyújtott nekünk a felszabadulás utáni nehéz időkben s akik örökre szeretettel zárt szívűbe a hálás magyar nép. Üdvözöljük körünkben a győzelmes Kínai Népköztársaság és Mao-Ce-Tung elvtárs képviselőit, a kínai felszabadító harc hőseit.

— A szocializmus velünk változva építő népi demokráciák küldöttjeit között üdvözöljük a szövetséges és baráti Román Népköztársaság képviselőit, azt az országot, amely alig néhány hónappal ezelőtt, hogy lerázta magát a fasiszta igit, Bulgáriával együtt a Szovjetunió oldalán fegyveresen vett részt hazánk felszabadításában. S végül meleg szeretettel köszöntjük azoknak a Kommunista Pártoknak a képviselőit, akik még a kapitalista országokban küzdenek a dolgozó felszabadításáért.

— Innen küldjük forró üdvözlőtünk a Francia Kommunista Pártnak és vezérének, Thorez elvtársnak, valamint az Olasz Kommunista Pártnak s vezérének, Togliatti elvtársnak. Kívánunk bátor harcukhoz, melyet dolgozó népük és a béke megvédése érdekében az imperialisták s ilygőkeik ellen vívnak, a legteljesebb sikert.

A mai ünnep új erőforrás a magyar dolgozók számára

Ez a mai ünnep, ismétlem új erőforrás a magyar dolgozók számára. Mi törvénybe iktattuk e napot, mint legnagyobb nemzeti ünnepünket, hogy ezzel is kimutassuk, elmélyítsük hálánkat, szeretetünket a felszabadító Szovjetunió iránt. A Szovjetunió népei meggyőződhetek róla, hogy legjobb fiaink nem hullatták hiába vérüket a magyar főre, s hogy győzött az az ügy, melynek katonái közül annyian nyugszanak nálunk a szovjet hősök temetőiben. Ahogy növekszik népünk szocialista öntudata,

Vorosilov marsall

Az egész szovjet nép, a nagy Sztálin mindig készek segítséget nyújtani a magyar népnek

Ezután Dobi István a közönség lelkes tapsa közben jelentette be, hogy Vorosilov marsall szóval fel a Szovjetunió kormányküldöttségének nevében.

Kedves elvtársak, barátaim! A Szovjetunió kormányának, népeinek és fegyveres erőinek, valamint személyesen a nagy Sztálinnak nevében testvéri módon üdvözlök és forrón köszöntök Önöket és az egész dicső magyar népet abból az alkalomból, hogy Magyarország a német fasiszta rablóktól történt felszabadításának 5. évfordulóját ünnepli.

A dicső Szovjet Hadsereg lángeszű hadvezérének, Sztálin elvtársnak legfőbb parancsnoksága alatt öt esztendővel ezelőtt zúzza szét kemény harcokban a hitlerista csőcselék, felszabadította a magyar népet s ezzel megnyitotta számára az utat az új élet felé.

A véres Horthy-rendszer által a magyar népre kényszerített háború és a magyar népgazdaságának a fasiszták által történt barbár kifosztása teljes széthullásba vitte az ország gazdaságát. Államok és népek életében nem hosszú időt esztendő.

Annál lenyűgözőbbek azok a változások, amelyek ez évek alatt következtek be a magyar gazdasági és társadalmi élet minden területén.

Ezek a változások lépten-nyomon láthatók. Különösen itt, Bu-

Az ötéves terv a bőség és boldog élet ragyogó távlatát tárja fel

Magyarország egyedül az utolsó év alatt többiben is csökkent az élelmiszerek és ipari cikkek árai. Az új Magyarország kulturális építése nagymértékben megnevekedett a háború előtti időkhöz képest. Így például az iskolák, felsőfokú és középfokú tanintézetek, kórházak, gyermekintézmények, színházak és egyéb kulturális intézmények száma jelentősen megnőtt és tovább növekszik.

Az iskolák, zeneiskolák, könyvtárak, szanatóriumok kapul ma már szélesre tárultak a munkások, parasztszervezők és azok gyermekei előtt.

Magyarországon kivirágzik az élet. Napról napra kulturáltabb, jobb módú és vidámabb lesz.

A magyar nép hét hónappal előbb teljesítette és túlteljesítette első hároméves tervét, ezzel elérte országának gazdasági újjáépítését és sikeresen munkálkodik első szocialista ötéves tervének végrehajtásán. Mint tudjuk, ennek a népgazdasági tervnek az a célja, hogy Magyarországot agráripari országból ipari agrárországává változtassa.

Az ötéves terv a bőség és boldog élet ragyogó távlatát tárja fel a magyar nép előtt.

Márész terv csábító távlatok. De nekünk szovjet embereknek van már bizonyos tapasztalatunk a legmerészebb gazdasági tervek eredményes megvalósítása terén. A szovjet nép ezért szemléli mély rokonszenvvel a magyar dolgozók bátor igye-

ke, úgy nő hálánk és hűségünk felszabadítóknak, a Szovjetunió iránt. A magyar dolgozó nép a jövőben még szorosabban fűzi a hűség, szeretet és barátság szálait a nagy Szovjetunióval, a népi demokráciákkal, a béke táborával, s még magasabbra emeli a proletár nemzetköziség zászlaját.

Ez a mi utunk! Ez a mi jövőnk!

Eljén és viruljon a Magyar Népköztársaság!

Eljén a szocializmust építő né-

dapesten vehetők észre. A hitlerista csapatok elkeseredett ellenállása, amellyel pusztulásuk óráját igyekeztek esztelenül reménykedve elhalasztani, nagyrészt romhalmazzá tette az Önök fővárosát.

Akkor úgy látszott, hogy sok évtized keil ahhoz, hogy a várost újjáépítsék.

A magyar főváros ma már csaknem teljesen begyógyította sebeit, újjászületett és újból visszanyerte régi szépségét.

Megragadom az alkalmat, hogy egész szívemből szeretetszót kívánjak Budapest dolgozóinak ezekhez a nagyszerű eredményekhez.

Nem kevésbé fontos eredményeket értek el a népi gazdaság újjáépítése terén.

Mindössze négy évvel ezelőtt a magyar ipar termelése alig érte el a háború előtti színvonal 30 százalékát, de már csaknem másfélszeresen meghaladja a háború előtti színvonalat.

E rövid időszak során a mezőgazdaság is túljutott a háború előtti évtized átlagos színvonalán. Amultba sülyedt az infláció, és munkanélküliség időszak, az az idő, amikor a városi lakosság 10-20 deka kenyert kapott a jegyére. A magyar forint teljes értékű szilárd valuta lett, amit frígelhetnek mindenféle lírák, frankok és egyéb fontsterlíngek.

A valuta szilárdsága az ország egészséges, fejlődő és sikereket elérő gazdaságának, valamint a dolgozó emberek jólétének alapja.

kezétét és tudja, hogy becsülettel teljesítik majd a maguk elé tűzött feladatokat.

A magyar nép nem csupán újjáépíti és kifejleszti népgazdaságát, egyidejűleg eredményesen állítja át az szocialista alapokra. Magyarországon nincs többé nagybirtokos osztály. A tőkés elemeket teljesen kiszorították a nagyiparból, a közlekedésből, a bankszaktimból, a külkereskedelemből és a belföldi nagykereskedelemből. 1949-ben a szocialista szektor részletezése az egész nemzeti jövedelem 60 százalékát érte el.

Sikeresen kezeli kibontakozni a szocialista építés a falu is. A parasztság a saját tapasztalataiból győződik meg a kollektív gazdálkodás előnyeiről.

A magyar föld végre igazi gazdája, a paraszt fele fordítja arcát, ama paraszt felé, aki azelőtt meggyőnyed és megtört a nagybirtokos és kulák számára végzett munkában és keserűségében csak Magyarországot nagy fiának és költőjének szavátva, kérdezhetette:

Mit etté föld, hogy egyre szomjazol,

Hogy annyí könnyet és vért iszol?

A magyar paraszt, mint a népi demokráci us országokban élő testvérei is, ma jogot és lehetőséget nyert arra, hogy szocialista alapokon építse életét, szocia-

pek imperialistaellenes békefrontja! Eljén a felszabadító Szovjetunió, s mindannyiunk szeretett vezére, a nagy Sztálin!

Rákosi Mátvás beszédét többször szakította félbe lelkes taps és éljenzés. Sztálin élte a díszelőadás közönsége akinek szabadságunkat, boldog, vidám életünket, épülő szocializmusunkat köszönhetjük. Éltették a Pártot, amely vezeti a magyar népet a harcban és építésben egyaránt.

A beszéd végén a közönség helyről felállva élte Sztálin és Rákosi Mátvást.

lista alapokon amelyek csodálatos és határtalan lehetőségeket és irányokat tárnak fel előtté.

A Magyar Köztársaság szilárdan a szocialista fejlődés útjára lépett. Az ország gazdaságának szocialista átépítésével egyidejűleg jelentősen változások mennek végbe a nép tudatában is. A magyar dolgozók már nem olyanok, mint amilyenek öt évvel ezelőtl voltak.

Megváltozik a gondolkodásuk, az életszemléletük, kitárul, széle-

Még nagyobb sikereket kívánunk a magyar népnek

A magyar nép és a többi demokrátiikus országok népei által elért sikerek fényében különösen élesen öltik szembe a marshallizált országok dolgozóinak súlyos helyzetét.

Ezután Vorosilov a kapitalizmus fokozódó válságáról beszélt, majd így folytatta:

A világ dolgozói és legjobb fiatal reménykedve és bizalommal fordítják tekintetüket a Szovjetunió és nagy vezére, Sztálin felé, mert benne látják a világéle legbátrabb, legkövetkezetesebb, legtekintélyesebb és legösszefogottabb védelmezőjét, az egész haladó emberiség kipróbált, megbízható barátját és bölcs vezetőjét.

Ismerette Vorosilov a Szovjetunió külpolitikáját, amely a nemzetek teljes egyenjogúságán alapul.

A béke valamennyi őszinte hívének — folytatta — minden módon elő kell segítenie a demokrátiikus tábor erőinek növekedését, a népi demokrátiikus országok egymásközti és a Szovjetunióval való testvéri barátságának és együttműködésének megszilárdítását.

Minden igazi hazafinak eltökélt kell küzdenie a barátság gyengítésére irányuló minden kísérlet ellen és sohasem szabad szem elől tévesztenie, hogy a szocializmus és a proletár internacionalizmus lenini-sztálini elveitől való legcsekélyebb eltérés az népeknek elárulását jelenti, az országok elkerülhetetlenül állami önállóságának és nemzeti függetlenségének elvesztéséhez vezet és egyben az imperialista ragadozók gyarmati függvényévé teszi.

Az imperialista tábor uralkodói körei a népi demokrácia és a szocializmus nyilvánvaló sikerei láttán, minden erővel arra törekzenek, hogy megbontsák barátságunkat. Nem tetszik nekik ez a barátság és nem tetszik nekik az, hogy a Balkán a „puskaporos hordó”, ami lényegében a multban volt — a béke és a népek felvirágzásának támaszává változik.

Ezután foglalkozott Tito kiküldetéséről a következőket mondotta:

Elvtársak! Újból és újból melegen köszöntjük Önöket hazájuknak a német fasiszta hódítóktól történt felszabadítása dicsőséges ötödik évfordulójának alkalmából és a köve azo öt esztendőre még nagyobb sikereket kívánunk Önöknek a szocialista

szellemi látókörük. Megváltozik viszonyuk a munkához, amely átkozott kenyerből, ami a munka a régi Magyarországon volt, ma a becsület, a hősiesség és a dicsőség ügyévé lett.

Égész Magyarországon terjed a szocialista munkaverseny, az újítók, az élmunkások és a magyar sztahanóvistikák mozgalma.

A magyar munkásosztály a sztálini műszak napján, amelyet valamennyi dolgozó igaz barátja és atyja, a nagy Sztálin 70. születésnapja alkalmából tartottak, termelési eredményekkel mutatta be magasfokú osztályszervezettségét és szocialista érettségét.

Ezek az öröndetes tények arról tanúskodnak, hogy a munkásosztály, az egész magyar nép igazában hozzáfogott a szocialista gazdaság építéséhez.

A magyar nép mindörökké szakított az átkozott kapitalista multtal, eltökéltén lépett új élete építésére — újjára és visszavonhatatlanul összefonta vágyait és reményeit a szocialista jövővel.

Az elmúlt öt esztendő alatt tartósan megszilárdult a magyar demokrácia és kialakult a város és falu dolgozóinak egységes, baráti, alkotó családja.

A munkások, a parasztszok és az értelmiség a Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével kiszorította az államgépezetből a reakciós elemeket és mindörökké megfoszlotta őket attól a lehetőségtől, hogy befolyást gyakoroljanak az ország politikai életére.

gazdaság felépítésében és a szabad, demokrátiikus Magyarország felvirágztatása terén.

Eljén a magyar nép, amely a Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével építi a szabad, művelt, gazdag, szocialista Magyarországot!

Eljén Magyarország valamennyi sikerének szervezője, a Magyar Dolgozók Pártja s annak vezére, Rákosi elvtárs!

Eljén az örök és megingathatatlan szovjet-magyar barátság! Eljének Nyugat és Kelet összes

Pian-Chang-Vu kínai küldött beszéde

A Magyar Népköztársaság kormányának tagjai és népei!

Szovjetunió delegátusai és az összes többi delegátusok!

A magyar népnek a hitlerista fasiszmus rabszolgasága alól történt felszabadítása 5. évfordulója alkalmából mi — a Kínai Népköztársaság küldöttjei — népünk nevében szívből jövő szerencsekívánatainkat tolmácsoljuk és testvéri harcoss üdvözlésünket hozzuk a magyar népnek.

A rövid öt esztendő alatt, amely a hősi és legyőzhetetlen Szovjet Hadsereg által történt felszabadításuk óta eltelt, Önök rendkívüli teljesítményeket értek el a népi vezére, Rákosi Mátvás és kormányuk vezetésével. Az Önök szorgalmas és okos dolgozó népe a háborús romokból hatalmas gyárakat, iskolákat, szép gazdaságokat állított helyre és épített fel. Önök most a szocializmus felépítésének útján haladnak előre. Acélkeményen egybeforrott munkásaiknak, dolgozó parasztjaiknak és értelmiségieknek sikerült megfúszítani az összekülvéseket és szabotázsokat, amelyeket a hazai és külföldi reakciók terveztek a magyar nép ellen. A dolgozó tömegek életszínvonal

Rische nyugatnémet küldött beszéde

A Nyugatnémet Kommunista Párt nevében Nyugatnémetország gyárainak és üzemeinek bányáinak, földművelésének legszívélyesebb, testvéri üdvözlését hozom nektek, magyar elvtársak és dolgozók.

Ma, amikor ötödik évfordulóját ünneplik annak, hogy a dicsőséges Vörös Hadsereg harcossai felszabadították szép hazátokat, mi, a Német Kommunista Párt tagjai és Nyugatnémetország sokszázézer dolgozója biztositunk benneteket arról, hogy készek vagyunk az amerikai

A népi demokrácia csapásai alatt összeomlottak a nyitlt és titkos fasiszta és félfasiszta szervezetek vezetőik pedig vagy megszöktek, vagy azon a helyen „rejtőzködtek el”, ahova jog szerint valók a börtönben.

1948 júniusában a munkáspártok, a kommunista párt és a szocialdemokrata párt egyesülése folytán megszűletett a munkásosztály politikai egysége, ami természetesen igen kedvezően hatott az ország politikai helyzetére.

Magyarország tavaly augusztusban elfogadott alkotmánya a legdemokratikusabb alkotmány az ország egész történelme során. Ez az alkotmány törvényhozói keretbe foglalta a magyar népi demokrátiikus vívmányait és irányítvá lett számára a szocializmus új sikereit folytató harcban.

Az egész szovjet nép, mint a nagy Sztálin, akik mindig készek segítséget nyújtani a magyar népnek nemes alkotómunkájában, figyelemmel és szeretettel szemlélik a magyar nép eredményeit

és sikeres előrehaladását a demokrácia és a szocializmus útján.

Valamennyien jól tudjuk, hogy a Szovjetunió és a népi demokrátiikus országok baráti támogatása nélkül, ez országok szoros és testvéri együttműködése nélkül a magyar köztársaság, mint a többiek is, egyedül nem tudta volna azokat a nagy sikereket elérni, amelyekre ma joggal büszke a magyar nép.

népi demokrátiikus országai! Eljén a nagy Szovjetunió, a béke, demokrácia és szocializmus országai!

Eljén a magyar nép és az egész haladó emberiség barátja, a szocialista társadalom megalakítója és építője, a nagy Sztálin!

Vorosilov marsall beszédét magyar nyelven olvasták fel. A beszéd végig lelkes taps kísérte.

A beszéd végén hosszú percekig zúgott a taps és éljen „Sztálin-Rákosi Sztálin-Rákosi“

egyre jobban emelkedik. Az ötéves terv, amely most van a megvalósítás útján, még nagyobb dicsőséget és boldogságot fog hozni az Önök számára. Magyarországot erős bástya lett a demokrácia és a világ-béke imperialistaellenes táborában, melynek élén a Szovjetunió áll. Az Önök felszabadításának ünnepnapján az egész világ bekeszerető és demokrátiikus népei örvendeznek kivívott diadaikon.

Mi, a kínai nép, miután hosszú ideig éltünk imperialista és feudális iga alatt, felszabadultunk hála népünk vezérének, Mao-Ce-Tungnak és a Kínai Kommunista Pártnak. Csang Kai-Seknek, az amerikai imperialisták lakájának ma roknyi szétvert seregét nemsokára végleg megsemmisítjük. A kínai nép győzelme, amit Mao-Ce Tung mondotta „lehetetlen lett volna azoknak a nemzetközi forradalmi erőknél sokoldalú segítségével nélkül, amelyeknek élén a Szovjetunió áll. Sőt még ma az elért győzelem sem lett volna állandósítható“.

Eljén a Magyar Népköztársaság! Eljén a kínai-magyar barátság! Eljén a Szovjetunió vezette tábor, mely a világbékeért küzd az imperializmus ellen!

Imperializmus ellen harcolni, amely nyugatnémet területen készíti elő egy harmadik világháborút a Szovjetunió és a népi demokráciák országai ellen.

Max Reimann elvtárs megbízott engem azzal, hogy biztosítam a magyar dolgozókat, a Magyar Dolgozók Pártját és annak vezérét, Rákosi Mátvást arról, hogy Nyugatnémetország szabadságszerető dolgozói mindent el fognak követni, hogy megakadályozzák a béke ellen tervezett merényletet.

Dobi István miniszterelnök beszéde

— 1945. április 4-én a dicsőséges szovjet hadsereg, a német és magyar fasiszták utolsó hordái is kiverte országunk területéről. Ezen a napon hazánk visszanyerte függetlenségét és önállóságát. Ez a nap kiinduló pontja azoknak a történelmi jelentőségű sikereknek, amelyeket a felszabadulás óta elért esztendőik alatt dolgozó népünk munkájával, áldozataival és harcaival kivívtunk. A magyar dolgozó nép sohasem felejt el, hogy szocializmust építő hazánk függetlenségét és szabadságát a hős szovjet hadseregnek köszönhet, sohasem felejt el, hogy a nagy Szovjetunió felszabadulásunk első pillanatától kezdve legnagyobb támogatónk és barátunk volt és neki köszönhetjük, hogy népi demokráciánk oly sikeresen tudott megbirkózni az eléje tornyosuló belső nehézségekkel és az idegen imperialisták beavatkozási kísérleteivel. Április 4-e az örök szovjet-magyar barátság ünnepe, a forró szeretet és hála ünnepe, a felszabadító Szovjetunió és népünk legjobb barátja, a nagy Sztálin iránt. A Magyar Népköztársaság számára öröm és megelégedettség, hogy felszabadulásunk 5. évfordulójára elküldte képviselőit, a felszabadító Szovjetuniót.

— A legmelegebb szeretettel és barátsággal köszönti az egész dolgozó magyar nép a szovjet küldöttség vezetőjét, népünk igaz barátját, a Szovjetunió kormányának miniszterelnökét, a nagy Sztálin egyik legközelebbi munkatársát: Kliment Jefremovics Vorosilov marsallt. Népünk akkor zárta örökre szívébe Vorosilov marsallt, amikor mint a szövetséges ellenőrző bizottság elnöke a legnehezebb időkben segített és támogatott bennünket. Tudjuk, hogy barátságát az elmúlt öt esztendő során megőrizte irántunk, s biztosíthatjuk, hogy dolgozó népünk szeretete és tisztelete is azóta csak nőtt iránta. Meleg szeretettel köszöntjük körünkben a szovjet delegáció tagjait: Mihail Andrejevics Szuszlovot, a Szovjetunió dicső Kommunista Pártja Központi Bizottságának titkárát. Köszöntjük Szviridov altábornagyot, a Szovjetunió ausztriai megszálló csapatainak főparancsnokát és ausztriai főbiztosát, akit szintén régi ismerősként és jóbarátként üdvözlök a magyar nép. Köszöntjük Alexandr

Tyertyevics Goncsárt, a kétszeres Sztálin-díjas író, aki részt vett Magyarország és különösen Budapest felszabadításáért folytatott harcokban és forró szeretettel köszöntjük a baráti népi demokratikus köztársaságok küldöttségeit, akik eljöttek, hogy népeik nevében részt vegyenek a mi népünk örömeiben és ünnepében.

— Köszöntjük a hős Kínai Népköztársaság delegációját és vezetőjét, a nagy kínai nép vezérének, Mao-Ce-Tungnak kiküldöttét, Pien-Csang-Vu tábornokot. Üdvözljük a Kínai Népköztársaság küldöttségén keresztül az egész hős kínai népet, amely a Szovjetunió által vezetett békétábor legerősebb bástyája.

— Üdvözljük a baráti lengyel nép küldöttségét, élén Jozwiak Witold Frantisek, a legfelső ellenőrző kamara elnökével, üdvözljük a Román Népköztársaság küldöttségét, élén Pauker Ana miniszterelnökhelyetessel és külügyminiszterrel, a Csehszlovák Köztársaság delegációját, élén Djuris földművelésügyi miniszterrel, a Bolgár Népköztársaság küldöttségét, élén Rajko Damjanov miniszterelnökhelyetessel, a Német Demokratikus Köztársaság küldöttségét, élén Grotewohl miniszterelnökkel, AL-bánia delegációját, élén Bequir-Balluku vezérkari főnökkel, a Koreai Népköztársaság küldöttségét, élén Li-Ben-Nam egészségügyi miniszterrel és Pak-Don-Cso külügyminiszterhelyetessel.

— A jelenlévő baráti és szövetséges kormányok küldöttsége mellett itt vannak közöttünk számos olyan ország dolgozóinak, béke-mozgalmának és kommunista pártjának képviselői is, ahol a munkásosztálynak, a dolgozó népnek kemény küzdelmet kell vívnia az ott még uralkonó népiellenes rendszer ellen. Öket, a francia, az olasz, az angol, a kínai, az osztrák, a finn dolgozók képviselőit ugyanolyan szeretettel üdvözljük, mint a felszabadult népek és kormányaik küldöttségeit. Üdvözlöm a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságát, Népköztársaságunk kormányának, valamint Elnöki Tanácsának tagjait, a szocialista sztahanovistákat, üdvözlöm a magyar dolgozó nép szeretett vezetőjét, népi demokráciánk legelső munkását, Rákosi Mátyás barátomat.

Kegyeletlen koszorúzási ünnepségek a szovjet emlékműveknél

Hétfőn délelőtt kegyelettel áldozott az ötéves felszabadult magyar főváros dolgozó népe az ország felszabadításáért hősi halált halt szovjet katonák emlékének. A gellérthegy felszabadulási emlékműnél, a gellértéri, a Kossuth Lajos téri, a szabadságtéri, valamint a Kossuth Akadémiánál emelt hősi emlékműnél helyezték el koszorúikat, jelképeit annak a szeretetnek és soha el nem múló hálának, amit az egész dolgozó nép érez a nagy szovjet nép fiai iránt, akik a legdrágább: életüket áldozták országunk népeinek szabadságáért.

A gellérthegy felszabadulási emlékművet, amelyet a felszabadító szovjet hősök emlékére emelt a hálás magyar nép, zászlóerdő vette körül. Az emlékműnél a honvédség, az államvédelmi hatóság és a rendőrség állt díszőrséget. Előtte honvéd díszszázad sorakozott fel, mellettük SZIT ifjak sötétkéruhás alakulata.

Lelekes taps kísérettel Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyetessel, a Magyar Dolgozók Pártja főtákarát, a magyar nép szeretett vezéré, Sorra érkeztek a koszorúzási ünnepség résztvevői: Szakasits Árpád, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Dobi István, a minisztertanács elnöke vezetésével a kormány több tagja.

Eljötték az ünnepségre a magyar nép nagy vendégei, a Szovjetunió kormányküldöttségének tagjai közül: Mihail Andrejevics Szuszlov, Vladimir Petrovics Szviridov altábornagy, Alexandr Tyertyevics Goncsar.

Résztvettek az ünnepségen Gerő Ernő, a Népvezetési Tanács elnöke, Vas Zoltán, az Országos Tervhivatal elnöke, Pongrácz Kálmán polgármester, a honvédség tábornoki karának, tisztikarának és legénységének küldöttsége, valamint a külföldi küldöttségek vezetői, a népi demokratikus országok diplomáciai képviselői.

A magyar és szovjet Himnusz elhangzása után megkezdődött a koszorúzás. Az emlékmű talapzatán egymásután helyezték el koszorúikat: a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége nevében Rákosi Mátyás és

Gerő Ernő, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa nevében Szakasits Árpád, az Elnöki Tanács elnöke, a minisztertanács nevében Dobi István a minisztertanács elnöke, a Szovjetunió kormányküldöttsége nevében M. A. Szuszlov, V. P. Szviridov, A. T. Goncsar, a kínai kormányküldöttsége nevében Pien-Csang-Vu altábornagy, a lengyel kormányküldöttsége nevében Jozwiak Witold Frantisek, a Legfelső Ellenőrző Kamara elnöke, a román kormányküldöttség nevében Anna Pauker miniszterelnökhelyettes, külügyminiszter, az albán kormányküldöttség nevében Beqir Balluku vezérkari főnök,

az Olasz Kommunista Párt nevében Stefane Schlaparella, a honvédség hatalmas babérokoszorúját Parkas Mihály vezérezredes honvédelmi miniszter, az államvédelmi hatóság koszorúját Péter Gábor altábornagy, a rendőrség koszorúját pedig Zöld Sándor belügyi államtitkár helyezte el az emlékművön. A SZIT küldöttség tagjai elvonulva az emlékmű elé tisztelegtek és egy-egy szál vörösszékfűvel rótták le kegyeletüket.

A többi budapesti szovjet emlékműnél hasonló ünnepélyességgel folytatólag a koszorúzási ünnepségek.

Hálánk és szeretetünk a Szovjetunió iránt

Dobi István és Mihail Andrejevics Szuszlov pohárköszöntői

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsa hétfőn délelőtt a felszabadulás 5. évfordulójára alkalmas ünnepi díszszobrot rendezett, amelyen részt vettek a Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a kormány, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagjai, valamint a felszabadulási ünnepségeken résztvevő külföldi delegációk. A díszszobrot Dobi István, a minisztertanács elnöke mondott pohárköszöntőt:

Kedves vendégeink! A Magyar Népköztársaság kormányának és egész magyar nép nevében örömmel ösztönözök a Szovjetunióval való barátságunk megerősítésére és a Szovjetunióval való együttműködésünk mélyítésére. A Szovjetunió felbecsülhetetlen értékű támogatásában, hogy élvezzék a baráti népi demokráciák szolidaritását, hogy munkában, harcban egyaránt a magyar munkásosztály, a magyar kommunista álltak az élen és népünk hivatott vezére, Rákosi Mátyás iránított ügyünkön.

— 1950. április 4-e nem csupán a magyar népi történelemben fordulópont hanem fontos állomás a békéért vívott nemzetközi harcban is. Legyen ez a nagy nap az Önök ittléte és népeink együttélése nagyszerű megnyilvánulása erőnknek, egységünknek és hűségünknek a béke legfőbb őre, a Szovjetunió, a nagy Sztálin iránt, de szolgáljon egyúttal figyelmeztetésül az imperialisták és a háborús uszítók felé.

— Ürtem poharamat a szabadságért és békéért küzdő népek közös ügyére, a felszabadító Szovjetunióra, a hős szeretett, a nagy Sztálin egészségére — fejezte be pohárköszöntőjét Dobi István a minisztertanács elnöke.

Togliatti és Nenni az olasz képviselőházban nagy beszédben leplezte le a kormány népeellenes, alkotmányértó politikáját

Szombaton Nenni és Togliatti beszédet mondott a képviselőházban a rendőri intézkedések miatt benyújtott interpellációkkal kapcsolatosan.

Nenni, az olasz szocialista párt kárára hangsúlyozta, milyen szoros kapcsolat van az USA kormány háborús politikájának mostani szakasza és De Gasperi kormányának elnyomó jellegű belpolitikai intézkedései között. A nép nem köteles alkalmazkodni az alkotmányt sértő határozatokhoz. A nép az alkotmányellenes intézkedésekre ellenállással válaszol. A nép még a náci megszállás alatt is tartott gyűléseket és sztrájkolt.

A kormány bel- és külpolitikájával konfliktusokat kelt és harcot indít az országban. Az amerikai fegyverszállományok elleni tiltakozások szilárd és határozott. Ez a mozgalom élni és fejlődni fog. Arra a kötelességünkre támaszkodunk, hogy lehetetlenné tegyük a harmadik világháborút — mondotta.

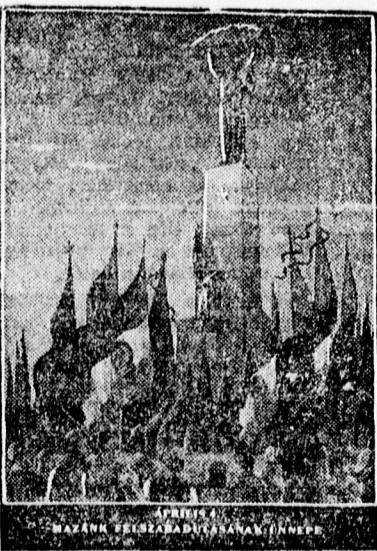
Togliatti beszédében kiemelte, hogy a kormány intézkedései egyenesen és nyíltan megsértik az alkotmányt. Ez azt jelenti, hogy a kormány nyíltan kívüli helyezte magát a köztársaság törvényességén, megtette az első lépést abban az irányban, hogy Olaszországban olyan uralmi rendszert vezessen be, amely minőségében lényegében kü-

lönbözik az alkotmányban előírtól. A helyzet, amelyben most élünk olyan, hogy a dolgozóktól nem kívánhatják a háború ellen irányuló harcok mérséklését, ellenkezőleg fokozniuk kell ennek a harcnak az erejét — lendületét, hogy Olaszország ebben a harcban megtalálja megmentése útját.

— Előttünk — mondotta Togliatti — fontos és nehéz feladat áll. Mi az alkotmányt az olasz történelem egész korszaka alapjának, törhetetlen támaszának tekintjük. Ezt az alapot a kormány ma aláaknázza. Ilyen cselekmények láttán a polgároknak a törvényesítő zsarnoki uralom ellen vívott harcát sok évszázados hagyomány teszi törvényessé és dicsővé. Ismétlem, hogy jogunk van az ellenállásra.

— Bizonyosak lehetnek abban — mondotta befejezésül Togliatti, — hogy rendőri elnyomó intézkedésekkel nem sikerült meggyengíteni sem a népmozgalmat, sem a Kommunista Pártot és hogy a bennünket követő munkások és parasztok és azok, akik felismerték az országot fenyegető veszélyt, irányításunkkal mindent megtesznek, hogy ez a harc a köztársasági alkotmány diadalával és azoknak a vereségével végződjék, akik az alkotmányt meg akarják semmisíteni (viharos taps).

Április 4. hazánk felszabadulásának ünnepe

című műveszi kivétel album tartalma híven tükrözi felszabadulásunk történelmi jelentőségét és népi demokráciánk 5 év alatt elért hatalmas eredményeit.

Népünk nagy vezérének, Rákosi Mátyásnak szavait olvashatjuk az album első oldalán.

„A hálás magyar nemzet soha nem felejt el, hogy szörnyű elesettségében a fasiszta, barbárok kiverése után a Szovjetunió és a nagy Sztálin segítő keze állította talpra.”

Hatalmas eredményeink a szocialista építés lelkes harcos lendülete, amely egész dolgozó népünket áthatja, méltóképpen fejeződik ki az albumban és így állí emlékezt annak, akinek mindent köszönhetjük a felszabadító nagy Szovjetunióknak.

A megjelenő képes album 32 oldal. — Ára 2.— forint.

Kapható: MDP párt szervezetekben.

Kiadja: MDP, Központi Vezetőség. — Agitációs Osztály

Totális diplomácia és ami mögötte van

A nyugati országok népei egyre élénkítő nyugalansággal szemlélik azoknak a patentirozott háborús uszítóknak a tárgyalásait, akik most Hágában kövacsolják egy új háborús zsalókat terveit az Acheson-féle „totális diplomácia” szellemében. A Franciaországból, Olaszországból és más nyugati országokból nap mint nap érkező jelentések arról tanuszkodnak, hogy nemcsak riadt szemlélői akadnak ezekben az országokban a háborús készülődésnek, hanem harcos ellenzői is: dokkmunkások, vasúti munkások, a dolgozók minden rétegének bátor katonái, akik éles harcot folytatnak a béke megvédésének érdekében. A béke híveinek táborába a nyugati országok dolgozói között egyre erősödik s ma már olyan tömegeket is mozgósít, amelyek eddig közönyösen szemlélték a békéért folyó harcot. A francia, az olasz, az angol, a belga, a holland kispolgár is kezdi megérteni, hogy mit jelent Acheson totális diplomáciája. Nem felejtették el, hogy a „totális diplomácia” ugyanabból a göbbelsi szótárból került ki, amelynek a világ a „totális háború” és a „totális mozgósítás” jelszavait köszönhette. A jelszavaknak ez a leleplező rokonsága élesen rávilágít a célok és szándékok rokonságára is, megvilágítja az amerikai imperializmus valódi célkitűzéseinek rokonságát a hitleri politika célkitűzéseivel.

A totális diplomácia gondolatát ugyanaz a szellemiség alkotta, mint a hitleri világszemlélet különböző totalitását, a totális nemzeti szocialista világalumóló egészen a totális megsemmisülésig. E kettő között ugyanis sokkal szorosabb az összefüggés, mint ahogy a gondolkodók képzelik. Amikor Hitler 1936 március 12-én Münchenben kijelentette, hogy „Minden nép számára egyetlen törvényt kell teremteni és egyetlen törvénykezési rendszert: nemzeti szocialistát” — nyilván nem gondolta, hogy ez a totális hülyeség, a nemzeti szocialista rendszer véres bukása után öt évvel olyan követőre talál, mint Acheson amerikai külügyminiszter, aki 1950 március 16-án mondott beszédében majdnem szövegszerűen megismételte a hitleri gondolatot, mondván: „Korunk totális diplomáciát követel, amely meg tud birkózni egy olyan világ megteremtésének feladatával, ahol kivérgezhatsz a mi életformánk”.

Ezzel a kijelentéssel Acheson külügyminiszter két legyet ütött egy csapásra. Meghirdette a világ népei számára az amerikai külpolitikai törekvéseinek végső célját, kéréken megmondta, hogy az amerikai életformát há akarják kényszeríteni az egész világra, mégpedig pontosan aszerint a recept szerint, amit Hitler egyszer már olyan szép sikerrel alkalmazott. Amellett elárulta, hogy mit kell érteni az ő totális diplomáciáján: az erőszak törvényének még alkalmazását minden olyan kérdés megoldásánál, amellyel az amerikai törvétvezők világalumóló törekvéseik között szembeállítkoznak.

Hogy valójában milyen kérdésekről van itt szó, megtudhatjuk az amerikai totális diplomácia egyik főideológusának, George Kennan-nak a cikkéből. „Egy nemrégben jelent meg a „Roads Digest” című amerikai

folyóiratban s amelynek már a címe is elárul egyet más a totális diplomácia mibenlétéről. A cikk címe: „Elkerülhető-e a háború Oroszországgal?” Mielőtt a cikket ismertetnénk, érdemes néhány szót szólni magáról a cikk illusztris szerzőjéről, George Kennan az amerikai külügyminisztérium ügyvezető politikai tervező bizottságának volt vezetője. Az olvasó mindannak alapján, amit az elmúlt évek során az amerikai külpolitika háborús uszítás terén produkált, bizonyára el tudja képzelni, hogy miféle terveket szöttek ebben a tervezőbizottságban. Kennan úr azért került a bizottság élére, mert az amerikai külügyminisztérium összes háborús bajkeverői között őt tartják a „legképzettebb szovjet-szakértőnek”. Kennan ugyanis mára háború előtt tagja volt az Egyesült Államok moszkvai követségének és 1944-51 1946-ig Harriman és később Bedell Smith követek mellett teljesített szolgálatot. E férfira semmi sem olyan jellemző, mint az a kis epizód, amit Ralph Parker, a „Times” egykori moszkvai levelezője jegyez fel róla. 1945 május 9-ének örömitás napján, amikor Moszkva utcáit elárasztotta a győzelem és a békét ünneplő lelkes tömeg, s amikor Kennan a lelkes tömeg láttára megjegyezte az újságrónak: „Örülök... azt hiszik, hogy vége a háborúnak. De a háború még csak most kezdődik...”

Kennan napja igazán akkor virradt fel, amikor Marshall tábornok bevonult a washingtoni külügyminisztériumba és Kennan megbízást kapott, hogy az amerikai imperializmus céljainak megfelelő akcióprogramot dolgozzon ki, amelynek élén a

Szovjetunió ellen irányul. A „hídegháború” módszereit Kennan dolgozta ki azzal a célkitűzéssel, hogy a Szovjetunió békés gazdaságpolitikáját, építő törekvéseit minden lehetséges eszközzel megbénítsák. Kennan tollából akkoriban cikk jelent meg a „Foreign Affairs” című lapban. Ebben a cikkben a következő jellemző sorok olvashatók: „Az USA éppen elég hatalmas eszközzel rendelkezik ahhoz, hogy a feszült helyzetet még feszültebbé tegye és támogasson minden olyan irányzatot, amely végülis összeomláshoz, vagy legalább is a szovjet hatalom egyre fokozódó meggyengüléséhez vezet.” Kennan terveit és Marshall és Truman törekvéseit az atomzsarolásra építették. A zsarolási manőver, mint ismert, megbukott. Kiderült, hogy az Egyesült Államok kormánya nincs monopólium helyzetben az atomfegyvereket illetően, az egész imperialista politikát tehát új alapokra kellett helyezni. Mostani cikkében Kennan megállapítja, hogy „az atombomba egymagában egy nagy ipari hatalommal szemben nem biztosíthatja a totális háborúban a győzelmet”. Nem csinálati ki abból, hogy a totális diplomácia az erőszak tényeinek elismertetésétől várja a sikereket. Megfelemlíteni — ez volt a hitleri külpolitikák vezérmotívuma s ugyanez az amerikai imperialistáké is. Ez a politika azonban a totális csőd politikájává vált a hitleristák esetében és már most világos jelöl van, hogy ugyanilyen eredménnyel kecsgetett Amerika esetében is. A megfélemlítés politikája a 800 milliós békefőbőrrel szemben, amelynek élén a hatalmas Szovjetunió áll, eleven bukásra van ítélve.

Szovjet munkásnö udvözlete a magyar dolgozókhöz

MOSZKVA: A moszkvai rádió sztahanovista adásai keretében pénteken Szuhovorhováék, a szovjet ruházati ipar Stálin-díjas sztahanovista munkásnőjének udvözletét közvetítette a magyar munkásokhoz. Szuhovorhová 1950 március elején a munka és a termelés észszerű módszereinek kidolgozásáért a Stálin-díjjal tüntették ki.

— A szovjet munkásnők — mondotta Szuhovorhová — állandóan érdeklődnek a népi demokratikus országok dolgozóinak élete iránt. A lapokból tudják, hogy Magyarországon megkezdte első üléses tervének megvalósítását és sok sikert kívánnak a magyar dolgozóknak.

— A szovjet állam állandóan gondoskodik a nép jólétének emeléséről és nagy figyelmet fordít a közszükségleti cikkeket gyártó iparágak fejlesztésére. A ruházati ipari gyárakat a legújabb típusú nagyteljesítőképességű gépekkel szerlik fel, hogy a szovjet embereknek a szép és kényelmes ruházat iránt fokozódó igényeit kielégíthessék. Az üzemekben, a divatszalonokban a legjobb szabások dolgozzák ki az új ruhámintákat. Az idei tavaszi idény kezdetén 4000 ruhámintát állítottak ki.

Szuhovorhová brigádja 45 hónappal a kitűzött idő előtt teljesítette az öt éves tervét és tíz meg tíz ezer ruhát készített a terven felül. Az eddigi sikereikkel azonban nem elégszenek meg, a gyárban új típusú, sok-

kal nagyobb teljesítőképességű futószalagot szereltek fel. Még jobb munkával kívánják meghaladni a szovjet állam gondoskodását a népről.

Szuhovorhová végül elmondotta, hogy Moszkvától távoleső községeiből érkezett a gyárba, az állam költségén gépmunkásnővé képeztek ki, majd mester lett. A kormány most Stálin-díjjal érdemesítette. Sok szovjet nő járta már be ezt az utat, mert a szovjet állam állandóan gondoskodik a munkásnőről.

Rádiószeminárium

április 12. A Szovjetunió társadalmi rendszere, II. rész. Előadás és konzultáció. 16.40—17 (Kossuth-rádió). Alapítók szeminárium (területi-fajusi). Szerda, április 5. A Szovjetunió szocialista mezőgazdasága, II. rész. Szeminárium, 19—15.19.40 (Kossuth-rádió). Péntek, április 7. Harc a babonák ellen. Előadás és konzultáció, 19.15—19.40 (Kossuth-rádió). Szerda, április 12. Harc a babonák ellen. Szeminárium 19.15—19.40 (Kossuth-rádió). Péntek, április 14. Az ember fejlődése. Előadás és konzultáció, 19.15—19.40 (Kossuth-rádió). Egyéni tanulók konzultációja.

5 oldal
Debrecen, 1950 április 4.

ÁLMOKTÓL A MEGVALÓSULÁSIG

Irtá: VERES PÉTER

Amikor hát 1945 januárjában én is kiszabadultam a pesti romok alól, a sorsa mint szökevény kerütem, az első gondolatom az volt: most aztán dolgozom. Nemcsak a romokat kell eltakarítani és újjáépíteni, hanem az álmaimkat is meg kell valósítani. A földön, sőt a levegőben, a kultúrában annyi a tenivaló, hogy jut munka, feladat mindenkinek. A tettvágy izgatma fogott el: egy percet se szabad késlekedni. Első utam az akkor még Tisza Kálmán-terti kommunista pártághoz vezetett s ott nemcsak ismerősökkel, barátokkal és civ-barátokkal találkoztam, hanem híreket is kaptam arról, hogy miképpen is állunk, ho kezdjük a munkát. Vagy Zoltán szobájában találkoztam Ilés Belával, aki akkor az Új Szót szerkesztette és ő, másokkal együtt, azonnal elvitt Debrecenbe. Ott Erdei Ferenc, akkori belügyminiszter már szervezte a Nemzeti Parasztpártot s természetesen megindultam a munkába én is. De ott volt már akkor Rákosi Mátyás is és az első utam hozzá vezetett, aki a biztos irányt, a szilárdságot és a céltudatosságot képviselte a kavargó koalíció viszonyok közt is.

Természetesen ugyanekkor már megkezdődött a földreformrendelet előkészítése is. Nem volt sok vita, inkább csak a részletkérdések körül próbálta a kisgazdapárti reakció megvetni a sarkát.

Annál több és nagyobb gond volt a végrehajtás. Itt a tavasz, szántani-vetni is kell, espedig nagyon sokat, mert kevés az őszi vetés s vajjon hogy sikerül a földet elosztani és bevetni is, amikor a tavaszi vetésidő olyan rövid és az iga olyan kevés.

Amikor a törvény megjelent, összehelytük mi is, a földművelésügyi minisztérium is, a Kommunista Párt is, mindazokat az embereket, munkásokot, kollégistákat, akik vállalkoztak arra, hogy faluról-falura járva meggyorsítsák a földosztást, hogy kezdődhessen rögtön a tavaszi szántás.

Igen, de az volt a baj, hogy nem volt jármű. Se vonat, se autó, pedig minden perc drága, mert a föld a tavaszi szelekben rohamosan száradt. A Debrecenhez közelebb fekvő vidékekre elmentek a földosztó küldöttek gyalog, szekéren, kerékpáron, tehervonatra kapargodva, de a távoli vidékekre nem tudunk küldeni senkit, legfeljebb csak magát a rendeletet és a parátokat.

En már akkor megkaptam a kormánytól a megbízást, hogy az Országos Földbirtokrendező Tanács elnöke legyek s úgy láttuk, hogy a legelső feladat a legnagyobb birtokon elvégezni a földosztást és megindítani a munkát, hogy buzdító példa is legyen a czekek a földeken jó vetőmag is teremjen, mert azzal nagyon sok baj volt.

Amíg a Szovjet Hadsereg be nem érkezett ide, én is — mint mások — azon sóhajtoztam, hogy szeretném a felszabadulást megérni és azon gondolkoztam, hogy ha elérkezik a szabadság, hol fogjuk kezdeni, a sok elvégzendő feladat között miképpen kellene sorrendet teremteni, hogy elkerüljük a háborúk és forradalmak után szokásos széthúzást és kapkodást. Amny minden munka várakozik ránk, a szabadság olyan sok lehetőségét, a háborús pusztulás olyan sok szor-

rongató kötelességet hoz, hogy a földön most ebben heyes és jó sorrendet teremteni, hogy a nép azonnal lássa és érezze a céltudatos irányítást és a gondos kezdetet a kormány rúdjánál. Annnyira elgondoltam ez a gondolat, hogy mindjárt írtam is egy kis füzetkét a szorongató tenivalók sorrendjéről és a föld megmozdításával kapcsolatos problémákról.

A kormányban ottlévő kommunista miniszterek azonban és a mögötünk álló Párt olyan magátólértelődően adták meg a helyes sorrendet, azt, hogy első a közlekedés helyreállítása, hogy meginduljon az ország vérkeringése s aztán a föld felosztása, hogy jöjjön is legyen kenyér, takarmány és nyersanyag, hogy nekünk, parasztpártiaknak és mindenféle más pártiaknak, akik ószintén akartuk az új rendet, csak helyeseini lehetett ezt a sorrendet és elvégezni belőle a munkát, ami ránk esett. Azok a legelső jelszavak, hogy „arccal a vasút felé” és „az a föld, aki megműveli”, nemcsak jelszavak voltak, hanem azonnal valósággá váltak.

Azóta a többi álmok is a valószínűs úttal vannak. Csak a magaméiról szólna, a száraz kopogó szikból meggyenezzer holdnyin már kövér rizsvetés és más egyéb zöndök és a következő öt évben ez is megöszörzött. A földön még fátlan, de már csirázna azok a magvak és hajtanak azok a csemeték, amelyekből új erdők, fasorok és lombos ligetek lesznek. Csak tolgymakkból több mint hatszáz vagonnal vetettünk el az őszön és ezen a tavaszon.

Kimerült feketeföldjeink pihenésére és gazdagítására már terveződnek a füves vetésforgók, a szeltek megtörésére pedig a mezővédő lasorok. A kopár dombok és a futóhomokos sivatagok fásítása megkezdődött, a gyümölcs, zöldség, félék észszerű termesztése, az állattenyésztés, trágyaszállítás, műtrágyagyártás tervezésük megkezdődött. A törpebirtokok kintődása, a pártikagazdálkodás felszámolása megkezdődött, a traktorokkal egyidejűleg a jó tenyészállatokból is mind több lesz. Az új gazdaságkódáshoz új ipartelepek épülnek. Tudástól, kultúráról, iskolától, irodalomtól eddig elzárt munkások és szegényparaszt gyermekek tízezrei ismerkednek már nemcsak a betűvel, hanem az országért való felelősség érzésével és az emberiség szellemi vezetőinek gondolataival és művészetével is.

Sok munka és sok gond várakozik még ránk, de az már a miénk. Jézus Áttalával szölv, ki nem érhetne meg, hogy új üzenetet küldhessen a Duna hajján a most már baráti népeknek: „ez a mi munkánk és nem is kevés”. Nem kevés, de elvégezhető, mert egybe-forrt már a terv, szándék, tudás és akarat: az álmok valósággá váltak.

MŰVELT NÉP

szépirodalmi, művészeti és ismeretterjesztő folyóirat

Egyes szám ára: 2 forint
Előfizetési díj évi 20 forint

Megjelenik minden hó elején

Kiadóhivatal:
Budapest, 62., Postafiók 353.
Csekkiszámla: 61.068.

KIVALÓ MUNKÁVAL ÜNNEPELJÜK ÁPRILIS 4.-ÉT

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség üzenete a magyar ifjúsághoz április 4-e alkalmából

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség hazánk felszabadulásának 5. évfordulója alkalmából az alábbi üzenetet intézte a magyar ifjúsághoz:

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség 60 millió tagja nevében testvéri üdvözlőt küldi a hős magyar ifjúságnak, nemzetünk felszabadulása 5. évfordulója alkalmából. Kívánjuk, hogy egyre nagyobb sikereket érjetelek a szocializmus építésének útján, melyre szilárdan ráléptetek.

A szovjet hadsereg és a szovjet nép felejtethetetlen áldozatairól árán kiütö hazáitól a német fasiszta megszállókat, lehetővé tette népetek számára, hogy kezebe vegye saját sorsát. Magyarország felszabadulása óta hatalmas fejlődést ért el, olyan

fejlődést, amelynek gyümölcseit elsősorban a fiatalok élvezik. A magyar fiatalok előtt olyan egyszerű lehetőségek nyílnak meg, amelyeket a régi nemzedékek alig mertek elképzelni is. Ezek a lehetőségek napról-napra megvalósulnak a magyar dolgozó nép hősi munkája és a nagylelkű Szovjetunió, a szocializmus hazája állandó segítségével. A magyar nép a Magyar Dolgozók Pártja és nagy vezére, Rákosi Mátyás vezetése alatt szilárdan eltökélten a béke és a demokrácia táborához csatlakozott.

A magyar ifjúság a dicsőséges Komszomol példáját követve, egyre nagyobb lelkesedéssel fordítja minden erejét a szocializmus felépítésére, mert tudja,

hogy ez boldog jövőjének biztosítéka. Az a kongresszus, amit a közeljövőben fogtok megtartani, abból a célból, hogy megteremtse a magyar ifjúság hatalmas egységes szervezetét, nagyban hozzájárul majd ahhoz, hogy az eddiginél még erőteljesebben vegyetek részt a dicsőséges feladataitok végrehajtásában.

Az egész világ fiatal demokratái baráti üdvözlőket küldik nektek ezen a napon, egyre újabb sikereket kívánva abban a harcban, amelyet a világ valamennyi országának fiatalai és leányaival együtt győzelemre vívunk, a tartós békeért, a demokráciáért és a népek nemzeti függetlenségéért.

BRONISZLAV KEZSUN:

Jégzajlás a Dunán

Két év elszállt már azóta —
nem felejttem a napot!
Fest fölöt a Duna partján
tavaszi nap ragyogott.
Nótás ajakkal ott vonultunk
a budai partokon.
Saptkánk szovjet csillagán a
dér virágozott vaságon.
Tudom, egyik sem felejt
a rianó jég zaját,
Mi a Duna feleszálló
kék hulláma hajt tovább.
Mintha nem is a Dunáról
szólt volna át a zaj —
A mi Volgánk hényorogva
zúgó jégtábláival.

A Dnyepereu így hajóznak
jégtutajok lefele.
Ilyen zajló táblák forgat
a nagy csendes Don vizén
A Ladoga jégtömbjével
így fut alá a Néva —
Nézünk, vártuk társaink
volna-e még hű szava?
Lenn a kristályhegyek zúgtak
rétei szegő parafalak
És kigégett házak árnyán
vízberokkant híd alatt
Tavaszi Európa, a grófi
föhlarsantak víg dalát
Pesten és a Duna partján
tavaszi nap ragyogott!

Fordította: SZILY ERNŐ

A mezőgazdasági kollektívizálás a parasztságért

A DEFOSz központi székéből a megyei DEFOSz szakosztályok felelősök Szombaton délelőtt megvitatták a mezőgazdasági kollektív szerződés 2. sz. függelékét, amely a dolgozó parasztság első kollektív szerződését kiegészítette.

Győri Mihály, a DEFOSz központi munkabizottságának vezetője ismertette a függelékét.

— A kollektív szerződés kiegészítésénél az a szempont vezetett bennünket, hogy a mezőgazdasági dolgozók bérrendszerünkön is lássák, hogy ők többé nem a kizsákmányolónak, hanem saját maguknak dolgoznak. Elértük azt, hogy a munkások keresete az általuk végzett munka mennyiségétől és minőségétől függ.

— Az eddigi hibák, hiányosságokon változtattunk most a kollektív szerződés függelékével és a rövidesen megjelenő normafüzettel, amely már új munkaterületek normáit is tartalmazza. Célunk az, hogy a dolgozók minél több munkát teljesítménybérézésben végezzenek.

— A kollektív szerződés függelékében a munkakörbe besorolásokat kiegészítettük. Normákat dolgoztunk ki olyan új munkakörökre is, amelyek a Szovjetuniótól kapott gépek alkalmazása nyomán keletkeztek. Új normákat kellett megállapítani a műtrágyaszóró gépek, kombájnok stb. kezelői számára.

A kollektív szerződés függelékében módosították a vitás kérdések döntési módját is. A gazdasági egyeztető bizottságokba nagyobb számban vették be a dolgozókat.

A megyei szakosztályok felelősök különösen nagy tetszéssel fogadták a prémizási rendszer kidolgozását. Az új rendszer szerint ha a növénytermelő brigádok túlteljesítik a tervben meghatározott terméseredményt, a többtermelés értéke 15 százalékát prémiumként perzben kapják meg a brigád tagjai. A traktorosok az üzemanyag-megtakarítás értékének 40 százalékát kapják meg prémiumként. Az irányító munkakörben foglalkoztatottak prémiuma: ha a gazdasági tavaszi munkákat határidő előtt teljesítik, minden egy nappal előbb történő teljesítésért a havi fizetés 7 százalékát kapják.

Az állattenyésztési terv túlteljesítésének minden egy százaléka után havi fizetésük 5 százaléka a prémium. Az előírt nyereségbefizetés túlteljesítése esetén minden százaléka után a havifizetés 20 százaléka a jutalom.

6 oldal
Debrecen, 1950. április 4.

A szabadság első percei

Irta: DARVAS JÓZSEF

...A közölgő szabadság első hangját az estéknél megszólaló orosz katonarádió hírei és muzsikáját az éjszakai szél sodorja felénk. Majdnem tisztán ki lehet venni az egyes szavakat, amint a megafon szerelvényéből. Most érzem először igazán, hogy a szennvedések szünni nem akáro sorozata nem sokára mégis csak végetér. Újjongó lélekkel hallgatom a távoli hangokat és számolom a hátralevő órákat, amint üldögélek a sötét éjszakában.

Egyszer azt veszem észre, hogy már nem törik a házunkat, sem a könnyűköt, nem kalognak a Raták fedélzeti fegyverei, csak jóval a hátunk mögött, vagy tiz utóval túlraan dühörög még az aknák robbanásának jölméret hangja.

Tudom, hogy órák

multa már szabadok leszünk. Tudom, hogy ez már biztos jel.

Es egyszer csak megjött a felmentőseim. Akiket oly nagyon régen vártunk. Talán tiz esztendő, talán száz télt el azóta, hogy ide leköltöztünk. S talán eszer, mióta erre a pülönlatra várunk.

Könnyes meghatottsággal, tútarad örömmel ülelem magamhoz az első katonát. A felszabadító Szovjet Hadsereg harcosát, aki sok eszer kilométer távolságon verekedett át magán, hogy a szabadság és béke útját elhozza a magyar népek.

A keblünkben feltörő sóhaj: a szabadság első sóhaja.

A szemekben csillogó könny: a szabadság első könnyeseppje.

Nem is tudom, éjszaka van-e, vagy nappal, mert a felszabadulás

mámorító percei valami fenséges magasságra emelnek, s csak könnyesszemű feleséget és a mit sem sejtő, tétován mosolygó kiesinyeimet látam. Hároméves kisfiam megkérdezi, hogy „ez milyen katonabácsi?” És megmondom neki, hogy „orosz katonabácsi”.

— Orosz katonabácsi — ismételteti a gyermek. S ha nem is tudja, de érzi, biztosan érzi, hogy nagy órák van gyunk tanui, s velünk örül a felnőttekkel. Felszabadultunk...

...Buda felől német ágyúk dördülnek meg, a lövedékek újítai gömbösként szállnak a romok fölött a sűrűsödő alkonyatban. Ott még harc van, robban a bomba, omlik a ház, s a pincékben ugyanúgy szoronganak az emberek, mint pár nappal

előbb, még mi is. Pár napja? Mintha végtelenül messze lenne az az idő, s mintha a budai harctér is elérhetetlen messzeségben lenne ide. A változás, ugylát-szik, döntőbb mérték az ember számára, mint a tér és az idő.

Nem a romokat, a ledől házakat, a folszagotott ülteket: a tönkrement ülteket: a nagy változás jeleit ennek a sokat szenvedett városnak az arcán. S már nemcsak a pusztulást látom bennük és nemcsak az elkerülhetetlen ítélet beteljesedését, hanem egy új és szabad emberi közösség igéretét is. Valami el-múlt, s valami kezdődik.

Ugy jöttem el hazulról, hogy a romokban olvasva számvelést tegyek a múlttal és most hogy lassan visszafelé ballagok, már a jövőnk biztató képe dereng föl bennem...

20.527 forint a büdszentmihályi Alkaloida-gyár dolgozóinak április 4-i felajánlása

A gyár itt van közvetlenül az állomás mellett. Mióta államosították, gyors fejlődésnek indult és munkásai megváltoztatták a község arculatát is, melyre eddig a feudalizmus, a grófi elnyomás nyomta rá a bélyegét.

Petruska Mihály, a gyár vállalatvezetője a következőket mondotta az üzem fejlődéséről és az április 4-re az üzember felajánlott munkákról.

— A gyár összes dolgozóinak munkafelajánlása több mint húszezer forint. Jobb és több munkával, észszerűsítéssel érték el azt a magas számot a munkások.

— Terebesi András a besúntésnél alkalmazott újítást és ez maga 10 ezer forintot felül megakarított eredményez. It dolgozik Fekete Lajos, aki 180 százalékra teljesíti állandóan normáját és a készítés százalékos brigád tagjai: Pethé István és Sajtos Miklós.

— Az áztatónál is vannak újítások, ami a teljesítményt 50-60 százalékkal javítja meg. Az üzemrészt igen fontos munkát végez és az a javulás kihatással van a többi üzemrészt munkájára is.

Bejárva az üzemet, a készáru feldolgozóban Halmos Ottóval beszélgettünk:

— 120 százalékban teljesítem a normát — mondja. — Ez az április 4-i munkafelajánlásom. A jobb eredményt a munka helyes megszervezésével, észszerű időbeosztással érem el. Tudatában vagyok, hogy minden egyes százalékjavítás a munkában, egy-egy építőköve a kialakulóban lévő új kizsákmányolásmentes szocialista rendnek.

Szerte a lendületes munka mozgalmassága fogad az üzemben. A munkások érzik, hogy felszabadulásunk ünnepét legszebben a fokozott munkával ünneplhetik. Készítményeikből fontos gyógyszerek lesznek. „Az édes mérég”, ahogy régen nevezték, nem a kizsákmányolás és a gyilkosság eszköze, mint a tengerentúl, hanem a gyógyszergyártás legfontosabb alapanyaga, mellyel a jó munkát végző gyár el tudja látni zavar-talanul az összes magyar gyógyszerüzemeket.

Mányi Béla már augusztus 24-nél tart

Túlteljesítették felajánlásaikat a debreceni sportolók

A termelő munka frontján a sportolók is helytállanak. Sportolónk is tudják, hogy jobb és cél-tudatosabb munkával épül mind-nyájunk szebb és boldogabb orszá-ga, a szocialista hazá. Április 4-ének megünneplésére a debreceni sportolók is munkafelajánlá-saikat teljesítették s a felajánlásokat jav-ulásért már túl is teljesítették.

A HAJLÍTOTT BUTORGYÁR- BAN

Mányi Béla sztáhanovista, a Fások csapatának kapusa azt vá-lalta, hogy a nagy ünnepre aug-1-1 tervét teljesíti. Mányi tegnap már augusztus 24-iki munkaterv-vénél tartott. Orbán Béla sport-felelős 12, Lisztes János labda-rugó 10, Kozma Ica kézilabdázó pedig 8 munkanappal hamarabb fejezte be az előírányzatot április 4-re.

POSTÁN

a kerületi készülékjavító műhely Hollós-brigádja, amelyben négy sportoló dolgozik vállalta, hogy 172 százalékos teljesítményét 180 százalékra emeli. A brigád tegnap már elérte a 220 százalékot, tehát

jóval túlteljesítették a vállalt felajánlást. Egyénileg Juhász Lajos 220 százaléknál Fiam József 180 százaléknál, Beke Zoltán pedig 180 százaléknál tart. Az asztali-tervező Schuller Zoltán — aki egyénileg vállalta, hogy teljesítményét 206 százalékra emeli fel — már 249 százaléknál tart!

A VAGONGYÁR

sportolói közül a felajánlások során Szabó II, a Lokomotív sportolója vállalta, hogy munkateltje-sítményét 154 százalékra teljesíti. Szabó II. már a 170 százaléknál tart. Az adminisztratív munkát végző sportolók Igy Lászlófi Pál, Dobó Sándor, Sorbán László, Nagy Mihály, Kóczián Antal, Flók János Szabó Ilona és a többiek mind jó munkájukkal haj-latosan segítettek elő az április 4-iki munkafelajánlások sikerét. A Lokomotív sportszakosztályai versenyben állanak egymással az öltözők kidekorálása terén. Az eddig elhanyagolt és díszítetlen öltözők nagy nemzeti ünnepeink-re ünneplőbe öltöznek.

A DOHÁNYGYÁR

sportolói is jó munkával járulnak

a nagy ünnep sikeréhez. Szücs Sándor és Ács labdarugók vállalták hogy a heti 6 óra gépállást 2 órára csökkentik. Újvárosi Endre asztaliteniszesező, aki a beváltó-ban dolgozik, vállalta, hogy 105-ről 125 százalékra emeli teljesít-ményét. Mátványi Józsefné és Nagy Magda röplabdások rak-tári dolgozónok szintén 125 száza-lékre emelik teljesítményüket. — Szép Imre a Lokomotív labdaru-gója, aki a dohánygyárban edmi-nisztratív munkaerő 175 száza-lékre emeli teljesítményét.

A BAROMFÉRTÉKESÍTŐ NV

sportolói közül Nagy Irén elmun-kásnó most az export tojás válo-gatásánál dolgozik brigádban és munkateltjesítménye itt is — új munkakörében — napról-nap-ra nő. A Barnevál sportolói közül Kóti Elemér, Fehér József, Kol-lár Mihály, Konez László Sol-czy Lajos, Kovács Pál, Homola Ka-talin, Nagy Károly és a többiek mind munkafelajánlásaikat tették hogy bizonyítsák a jó sportoló a munkában is az élen jár.

ÖT ÉVEL EZELEŐTT

a nagy Sztálin napiparancsban közölte Magyarország teljes felszabadítását

1945 tavaszán a diadalmos Szovjet Hadsereg győzelmeg harcokban tisztította meg a Dunántúlt a hitlerista bandáktól és magyar cinkosaitól. A Szovjet Tájékoztató Iroda április 3-1 hadijelentésében többek között ez olvasható:

A 2. ukránai arcvonalunk csapatát a Duna déli partján továbbfejlesztve támadásukat elfoglalták Magyarországi városát és vasútvonalát, a németek védelmének fontos támaszpontjait és elfoglalták még több számos más helyiséget.

A 3. ukránai arcvonalunk csapatát egyidejűleg harchoz folytatták a Balatontól délnyugatra és bolgár csapatokkal együtt támadásukat kifejlesztve elfoglalták több mint 150 helyiséget, köztük Murszombat városát.

Április 4-én Sztálin generalisszimusz történelmi jelentőségű napiparancsban közölte, hogy Tolbuchin tábornagy csapatai megtisztították a németektől a Dunántúlt délnyugati részét s ezzel a Vörös Hadsereg teljes egészében felszabadította Magyarországot területét.

Sztálin generalisszimusz második napiparancsában közölte, hogy Malinowskij csapatai kétnapi ostrom után felszabadították Pozsony városát. A napiparancsot követően né-

hány órával a moszkvai rádió bejelentette, hogy Tolbuchin tábornagy előrenyomuló csapatai birtokukba vették Budent s ezzel 8 kilométerre közelítették meg Bécsét.

1945 április 4-én már nem állott fasiszta fegyveres erő országunk területén. A diadalmos Szovjet Hadsereg felszabadító harca nyomán a nagy Szovjetunió kinyújtotta baráti kezét a háború sújtotta, dolgozó magyar nép felé. Április 5-én már közölte a magyar sajtó, hogy Puskin követ, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság politikai tanácsadója értesítette a magyar kormányt, hogy a Szovjetunió 250 millió kifizetői bocsátotta a magyar kormány rendelkezésére, miután néhány nappal azelőtt 20.000 tonna élelmiszert juttatott a nélkülözö magyar főváros és a főbb ipari centrumok lakossága részére.

Már a felszabadulás első napjában érezte a dolgozó nép a nagy Szovjetunió baráti segítségét. És az elmúlt öt esztendő alatt a legdöntőbb pillanatokban, a legszükségesebb helyzetekben mindig felénk nyult hatalmas barátunk és szövetségeseink segítő keze. A mai nagy ünnepeken dolgozó népünk a hála és hűség elmulthatatlan érzésével fordul hatalmas szomszédunk és annak bölcs vezére, a szeretett, nagy Sztálin felé.

Felszabadulási Kiállítás

a Déci-muzeumban

Vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között nyílt meg a Déci-muzeumban a Felszabadulási Kiállítás. Ez volt az első ünnepség, abban a fókuszban, amelyre egyre nagyobb tömegeket mozgató esemény-sorozatban, amelyben különböző is megmutatkozik Debrecen dolgozó népének hálája és szeretete a Szovjetunió iránt. Legnagyobb nemzeti ünnepünket, április 4-ét, hazánk felszabadulásának évfordulóját a debreceni dolgozók fölbüszkölésével, munkájuk fokozásával ünneplik, de ez ünnep jelentőségét ünnepi külsőségei ünnepi események is jelzik.

A Déci-muzeum kiállítási termében a Magyar Dolgozók Pártja szervezeteinek, a tömegszervezeteknek fali újságjai mellett kiállították a debreceni dolgozók ajándékait, amelyekkel hálájukat fejezték ki a felszabadítóknak iránt.

A kiállítás vasárnapi megnyitóján Pinczés András a Magyar Dolgozók Pártja debreceni h. k.ára mondott lelkeshangú beszédet, amelyben kifejezést adott Debrecen dolgozó népe hálájának a hatalmas Szovjetunió, a nagy Sztálin és a dicsőséges Szovjet Hadsereg iránt. A megnyitó ünnepségen megjelent I. V. Szedych a Szovjetunió debreceni konzulja is.

A kiállítás gazdag anyaga bevezetés bizonyossága annak, milyen mélyen él a hálá érzése a debreceni dolgozóknak. Vegyük csak a fali újságokat. A gondolatoknak ez az új kifejezési formája művészi magasságig emelkedik, az erdőgazdasági NV, az igazságügyi szakszervezet, a vagongyár II. sz. MDP-pártiszervezete, a rendőrszakszervezet, a DHV és a DNYBV vagy a gyermekváros fali újságjai arról tanuskodnak. Lát-szik az a hallatlan szeretet, amellyel a dolgozók ezeket a fali újságokat készítették. A cikkek mind-mind a dolgozók hangját visszhangozzák. A köszönet és a hála szavai formálódnak mondatokká bennük.

A nagy kiállítási teremben azt látjuk gazdag dokumentumanyagával illusztrálva: mit köszönhetünk a felszabadulásnak. Kétféleképpen állnak először a szo-

munkák: az egyik Hajdú-Bihar-t a felszabadulás előtt a másik a felszabadulás után ábrázolja — föld-birtokmegosztás szerint. A régi Hajdú-Bihar térképe szürküllik az úri birtokoktól. A mostani alatt már a boldog aláírás harsog: Mink a föld!

A debreceni üzemek fejlődésük történetét grafikonokban és modellekben, termelvényekben mutatják be. A Magasépítési NV csakúgy, mint az Alföldi Nyomda NV léte és fejlődését a felszabadulásnak köszönheti. A falvakról a sztahanovisták képei tekintenek ráink: itt Kiss István kőművest, ott Matika Anna szövönőt látjuk munka közben. A debreceni képművészek készítették el a képeket. Korcsmáros Éva nyomdai ívberakó, Rákoss József vagongyári villanyhegesztő, Sóvári József villanygyári vas-esztergályos, Néczkó Erőné cipőgyári szövő, Mányi Béla, a bútorgyári sztahanovista asztalos képei alatt a debreceni dolgozók ajándékai. A gépi fermentáló díszes berakott kazettában egy dohánylevelekből font koszorút, a városi MNDSz díszes levél-tárcát, a vagongyár egy kis teler-vagon-modell, a honvéd kerületi parancsnokság a szovjet bajtársaknak öngyújtókat és cigarettatárcákat ajándékoz felszabadítóknak. A legzesebb ajándékok mellett kedves egyszerű tárgyaknak is ugyanaz lesz a hatásuk, az a szovjet katona, akhez a debreceni dolgozók ajándéka elkerül, meg fogja érezni benne azt, hogy Debrecen dolgozó népe örök hálával, forró szeretettel gondol mindig felszabadítóira, a hős szovjet katonákra!

Vorosilov marsall vezetésével megérkezett a szovjet küldöttség

Rákosi Mátyás fogadta a szovjet vendégeket Vorosilov marsall a szovjet nép és a nagy Sztálin testvéri üdvözlését tolmácsolta a magyar népnek

Vasárnap délelőtt a főváros népe zászolódásban, boldog lelkesedéssel várta és fogadta a Szovjetunió kormányküldöttségét. A küldöttség a Keleti-pályára udvarra érkezett meg Vorosilov marsall vezetésével. A szovjet kormányküldöttség fogadására megjelentek a pályaudvaron Rákosi Mátyás vezetésével az MDP politikai bizottságának tagjai, Dobi István a minisztertanács elnökének vezetésével a kormány tagjai, a külügyminisztérium, a honvédség és a

tömegszervezetek vezetői, a budapesti szovjet nagykövetség tagjai, a népi demokráciák képviselőiteinek vezetői. A szovjet delegációt Rákosi Mátyás, a MDP főtitkára üdvözölte. A nagy tapsal fogadott üdvözlésre Vorosilov marsall válaszolt. Szavait a megjelentek percekig tartó lelkes tapsal fogadták, majd a delegáció tagjai eléptek a felsorakozó díszszázadok előtt és a Baross-téren összegyűlt sokaság leírhatatlan lelkesedése közben haladtak szállásuk felé.

Vasárnap délelőtt érkezett a budaörsi repülőtérre

A BOLGÁR NEPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYKÜLDÖTTSEGE,

Rajko Damjanov miniszterelnökhelyettes vezetésével. A küldöttséget Bebrits Lajos miniszter üdvözölte.

Délután érkezett

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYKÜLDÖTTSEGE,

Franziszek Jozwiak Witold, a Lengyel Legfelső Ellenőrző Kamara elnökének vezetésével. A kormányküldöttséget Gerő Ernő államminiszter üdvözölte.

A NEMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG KÜLDÖTTSEGE,

Otto Grotewohl miniszterelnök vezetésével különvonaton érkezett a fővárosba. A magyar fogadóbizottság Ott Károly pénzügyminiszter vezetésével a határig elébe utazott a küldöttségnek.

A CSEHSZLOVÁK KORMÁNYKÜLDÖTTSEGE,

Julius Duris földművelésügyi miniszter vezetésével gépkocsin érkezett a fővárosba. A küldöttséget szálláshelyén, a margitszigeti Nagyszállóban Farkas Mihály vezérezredes köszöntötte.

Vasárnap este érkezett Budapestre a Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő Össz-Szovjet Rádió Tájékoztatói Bizottság küldöttsége. A háromtagú küldöttség vezetője A. Pusin, a bizottság elnöke.

Hétfőn reggel érkezett meg Budapestre a

ROMÁN NEPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYKÜLDÖTTSEGE,

Ana Pauker, a román munkáspárt titkára, miniszterelnökhelyettes, külügyminiszter vezetésével.

A Keleti-pályaudvaron Marosán György könyvgyári miniszter üdvözölte a küldöttséget.

Az üdvözlőszavakra Ana Pauker miniszterelnökhelyettes válaszolt.

A szovjet parlamenterek emlékművének megkesztoruzása

Ünnepélyes keretek között kezdték meg vasárnap délelőtt a vécési határban a szovjet parlamenterek emlékművét. Az ünnepségen megjelentek a MDP központi vezetésének, a minisztertanács, a szovjet nagykövetség, a honvédség, az állami védelmi hatóság, a rendőrség, a főváros és a Szabadságharcos Szövetség képviselői.

Leleplezték a Hála-szobrát

Felemelő ünnepség keretében leleplezték le vasárnap a budapesti Szabadság-téren a Hála-szobrát, Kisfaludy-Strobl Zsigmond alkotását. A szobor kicsinyített mását néhány hónappal ezelőtt küldöttség vitte el Sztálin generalisszimuszának.

RÁKOSI MÁTYÁS:

A Szovjetunió megnyitotta számunkra a boldogulás, a szocialista építés útját

Rákosi Mátyás a következő szavakkal üdvözölte a szovjet kormánydelegáció tagjait:

— Kedves Vendégeink, kedves Elvtársak! Meleg szeretettel üdvözlöm Önöket, a Magyar Népköztársaság kormányát, a Magyar Dolgozók Pártját nevében, nagy ünnepünk, a felszabadulás ötödik évfordulója alkalmából. Külön örömről szolgál, hogy a Szovjetunió küldöttségét a magyarság régi, kipróbált barátja, Kliment Jefremovics Vorosilov elvtárs vezeti (nagy taps), akinek annyiszor élveztük segítségét és támogatását a felszabadulás utáni nehéz időkben, amikor a romokból kellett újjáépíteni az országot. Kívánjuk és reméljük, hogy Önök jól fogják érezni magukat ebben az országban, amely sohasem felejt el, hogy a hatalmas Szovjetunió nemcsak leverte kezéről a bilincset, de megnyitotta számunkra a boldogulás, a virágzás, a szocialista építés lehetőségeit.

— Tapasztalni fogják hazánkban, hogy a magyar dolgozó nép

élt is ezzel a lehetőséggel, de azt is tapasztalni fogják, hogy ez a nép milyen hálás szeretettel és hűséggel viszonylik fel-szabadítójához, hogy egyre mélyebb és szorosabb az az őszinte barátság, amely a sokat szenvedett magyar népet, a hatalmas Szovjetunióhoz és annak bölcs vezéréhez, a magyarság nagy gyámoltójához, Sztálin elvtárhoz fűzi. (Hatalmas taps.) Még egyszer meleg szeretettel üdvözlöm Önöket abban a tudatban, hogy látogatásuk még mélyebbre fűzi azt az egészséges meleg viszonyt, amely népünkben a Szovjetunióval szemben napról-napra erősödik. Érezzék jól magukat szabad hazánkban. Éljen és viruljon a Szovjetunió és a magyar nép barátsága, éljen és viruljon a hatalmas Szovjetunió és annak bölcs, szeretett vezére, a nagy Sztálin!

Rákosi Mátyás hosszantartó, zúgó tapsal fogadott szavai után Vorosilov marsall a következőket mondotta:

VOROSILOV MARSALL:

A szovjet nép testvéri üdvözlését tolmácsolom

— Kedves Barátaink és Elvtársaim! Engedjék meg, hogy a szovjet kormánydelegáció nevében őszinte hálámat fejezzem ki azért a baráti fogadtatásért, amelyben magyar földön részcséltetek bennünket. A baráti Magyar Népköztársaság kormányának meghívására jöttünk fővárosukba, hogy résztvegyünk a magyar nép ünnepségein. Magyarországnak a német fasiszta hódítóktól történt felszabadítása ötödik évfordulója alkalmából.

— Már két évvel ezelőtt, az 1943-as magyar forradalom százéves évfordulója megünneplésekor láttuk milyen hatalmas alkotó munkát végzett a szabad, demokratikus Magyarország népe és ezért különös örömmel jöttünk újból országukba, hogy a magyar néppel együtt örüljünk azoknak a sikereknek és eredményeknek, amelyeket új élete építésében az elmúlt öt évben elért. A szovjet nép nagy

vezére, Sztálin elvtárs nevében testvéri üdvözlést és azt a kívánságot tolmácsolom a magyar népnek és a baráti Magyarországi főváros lakosságának, hogy hazája tovább fejlődjen és virágozzék. Éljen a megbonthatatlan szovjet-magyar barátság! Éljen a nagy Sztálin!

Vorosilov marsall szavait a megjelentek percekig tartó lelkes tapsal fogadták. Majd a szovjet kormánydelegáció tagjai Rákosi Mátyás és a többi magyar kormányfői kíséretében eléptek a pályaudvar előtt felsorakozott díszszázad előtt. A téren összegyűlt tömeg leírhatatlan lelkesedéssel üdvözölte őket. Hosszú percekig zúgott a taps, viharzott az éljen az egész teret betöltötte a sokezer torokból, de egy szívből jövő kiáltás: „Éljen a Szovjetunió, éljen a nagy Sztálin!” A zászlók lobogtak, az úttörők nyakkendőikkel intettek szovjet vendégeink felé.

Zászlódíszben várja Debrecen és Hajdú-Bihar megye dolgozó népe a magyarság legnagyobb ünnepét

Ma ünnepli Debrecen dolgozó népe. Legnagyobb nemzeti ünnepünk, az ország felszabadulása évfordulójának napja virradt ma ránk. Öt évvel ezelőtt ezen a napon üzték ki hazánk területéről az utolsó fasziát elnyomó, a Szovjetunió hős katonái. Debrecen népe az elmúlt napok fokozottabb munkateljesítményével, munkával készült az ünnepre, ma reggelre pedig külsőségeiben is megmutatkozott az ünnep. A dekorációk, a transzparensok és hálálakat, hűségünket, ragaszkodásunkat fejezik ki felszabadítóink iránt.

Az ünnepi küldöt, ültöt város utcáit ma reggel a MÁV fűvőzenekarai járják be, zeneszóra ébred a város dolgozó népe. A Petőfi-téri és a Kossuth-utcai szovjet hősi emlékmű megkoszorúzása és a város 3 irányából az Alföldi palota előtti emlékműhöz induló váltófutás után kezdődik meg a Debrecenben még nem látott nagy arányú felvonulás. Előreláthatólag két órán keresztül hőmpolyog a debreceni dolgozók ünnepi parádája a Petőfi-térről az Arany Bika előtti térig. Itt lesz az ünnepi nagygyűlés, amelyen Sándor zászló építéstudományi miniszter, a Magyar Dolgozók Pártja volt hajdúmegyei titkára mond ünnepi beszédet. A gyűlés után megkoszorúzzák az Alföldi palota előtti szovjet hősi emlékművet, majd a szovjet vendégek és a megjelenő közéleti vezetők tiszteletére díszmenet lesz.

Délután a nagyterdei stadionban 3 órai kezdettel magas színvonalú és látványos sportműsor folytatja az ünnepi esemény-sorozatát. — A Magyar-Szovjet Társaságban délután öt óra körül kulturműsor lesz, utána tánc. Táncal fejeződik be az Arany Bikában megrendezésre kerülő kultúrverseny. Boldog öröm és vigasság forrása számunkra a felszabadulás évfordulója.

Este Hajdú-Bihar vármegye és Debrecen város tanácsa a Szovjetunió konzulja és a városunkban tartózkodó szovjet vendégek tiszteletére a nagyterdei szakszervezet üdülőben fogadás, rendez.

Hajdú-Bihar városában is köztügekben is méltó módon ünnepli dolgozó népünk a nagy napot. — A Magyar Dolgozók Pártja szónokai méltóan az ünnep jelentőségét így Berettyóújfaluban Vass Sándor, Biharkezesen Szilágyi József, Biharvágyban Fazekas Jenő Nagylétfán Kanda Zoltán, Derecskén Sebők Ernő, Hajdúbosszorményben Tóth Mihály Hajdúdorogon Elberti Szabó László, Hajdúnánáson Barbai Béla, Nádudvaron Nagy Anna, Püspökkladányban Szabó Mihály, Balmazújvárosban Csorvási Lajos, Hortobágyon Czifra Sándor, Egyekén Németh István, Hajdúhadházon Fülöp Károly, Vámosvárosban Kállai Imre és Polgáron Hernyák János.

Debrecenből és Hajdú megyéből több mint húsztagú küldöttség utazik fel Budapestre, ahol délután a Hősök-terén megrendendő nagyszabású ünnepségen és este az országgházban fogadáson vesznek részt. A küldöttség tagjai: Boros Józsefné (Textilművek), Vass Imre (Vagongyár), Géder András (Magasépítési NV), Rác Gábor (Hajdúvárosi Bőrgyár), Mátyás Béla (Hajdúvárosi Bőrgyár) üzemi munkások, ifj. Forján Béni

8 oldal.

Debrecen, 1950. április 4.

(Püspökkladány) Ferenc József (Tiszecske), Karakas Kálmán (Berettyóújfalú), Tóth Jullia (Hencsda), Varga Iona (Hajdúszászmonostor), Bartha Gyula (traktoristák Lefkovic Lajosné (Nagyecser), Dózsa TSzCs), Nagy István (Derecske, Rákóczi TSzCs), Dózsa Miklós (Hajdúnánás Haladás TSzCs), Bacsi Sándorné (Hajdúhadház, Kinizsi TSzCs), Nemes Sándor (Bellegelő, Lenin TSzCs), Ráczfalvi Józsefné (Körösszakál,

Sz. badság TSzCs) termelészövetkezeti tagok, míg a Hortobágyi Állami Gazdaságból Biró Erzsébet szőlőművelő-tractoros és Györfi József állattenyésztési brigádfőnök utaznak fel, de ezenkívül a balmazújvárosi Vörös Csillag TSzCs és a nagylétfai Vörös Csillag TSzCs képviselői is részt vesznek a budapesti ünnepségeken.

Debrecen és Hajdú-Bihar dolgozóinak felejtethetetlen ünnep lesz a mai nap!

Debrecen dolgozó asszonyai koszorút helyeztek a szovjet hősök sírjára

Vasárnap délután a debreceni dolgozó asszonyok rótták le kegyeletüket a szovjet hősök iránt, akik vértüket, életüket áldozták Debrecen népének szabadságáért. Az üzemi és területi MNDSZ-csoportok küldöttjei a Köztemetőbe vonultak és megkoszorúzták a

szovjet hősi halottak emlékművét, virágot tettek le a közel ezer szovjet hősi sírra. A hála és a szeretet virágai voltak ezek. Hirdették, hogy a magyar asszonyok örök hálával és szeretettel gondolnak a magyar dolgozó nép szabadságát kivívó szovjet hősökre.

Április 4-re zászlót avatott a DÉFOSZ helyi szervezete

A DÉFOSZ helyi szervezetének Széchenyi-utcai székházában ünnepélyes külsőségek között a felszabadulás ünnepének alkalmával zászlót avatott a DÉFOSZ. A zászlóavatás-ünnepséget Debreceni Ferenc nyitotta meg, az ünnepi beszédet Széll Imre, a DÉFOSZ helyi szervezetének vezetője mondotta. Beszédében kiemelte a felszabadulás jelentőségének méltatására és többek kö-

zött a következőket mondotta: — Ez a zászló jelképezi az elmúlt harcos öt esztendő. Szocializmusunk építésének útján öt esztendőt tettünk meg és ez a zászló megmutatja öt esztendő nagyszerű eredményeit. A mezőgazdaságban döntő változás és hatalmas fejlődés állott be. Ez a fejlődés nem áll meg a mezőgazdaság teljes szocializálásáig.

Az Egyetem díszközgyűlése a felszabadulás ünnepén

A tudományegyetem autóját zsúfolásig megtöltötte tegnap este az ünneplő egyetemi ifjúság az egyetemi tanács ünnepi díszközgyűlésére, amelyet április 4-ének megünneplésére rendeztek. A Magyar és szovjet Himnusz elneklése után dr. Keltessy Aladár egyetemi rektor mondott megnyitó beszédet április 4-ike jelentőségéről. — E nap ünnepi jelentőségét különösen akkor lehet világosan megérteni, ha Magyarország ezeréves történetét áttekintjük, amely során az események zajlottak s országunk politikai háttérrel hol három tenger mosta, hol pedig igen kicsire szűkült. Az országhatárok eme változása a magyar dolgozó népet nem érintette, ha érintette is, csak annyiban, hogy a harcok során véraláztatásokat kellett adnia és az elnyomás, a kizsákmányolás tovább folytatódott. Változtak itt magyar, török, olasz, német urak, akik egymást követték a hatalom átvételében, de az elnyomás rendszere, a kizsákmányolás változatlanul meg volt

mindaddig, amíg egy nagy világháború vezetőivel egészen más módon következett be a magyar dolgozó nép számára a háború befejezése, amennyiben nem egyik elnyomó hatalom adta át a helyét a másiknak, hanem az új szabad világnak, a szocializmus országának, a nagy Szovjetuniónak győzelmes hadserege az elnyomókat az utolsó száljig kiverte az országból és ezzel a magyar dolgozó népet felszabadította az elnyomás alól, megadva számunkra a szabadságot. A szabadságot, amelyért több mint ezer éve vágódott a dolgozó nép, amelyért Dózsa fiai harcoltak, amelyért a 48-as szabadsághősök küzdöttek. Ezért van április 4-ének, ezeréves történelmi múltunk szemléltetői jelentősége, mert ekkor történt meg az igazi fordulat a dolgozó magyar nép életében. És a felszabadításért örök hálával tartozunk a nagy Szovjetuniónak, a Vörös Hadsereg hős katonáinak és a mi szeretett Szálini elvtársunknak!

Péter János református püspök az egyház békefeladatairól

A protestáns egyházak április 4-én megjelenő emlékkönyvébe Péter János tiszántúli református püspök cikket írt az egyházakra a világbeke szolgálatában való feladatokról. „Április 4-e — írja — amikor a magyar nép a Szovjetunió nagy véraláztatásával történt felszabadításának ötödik évfordulóját ünnepli, egyben a békevágy és a békeharc megerősödésének ünnepe is.” Rámutat, hogy vannak a nyugati legjelentősebb egyházi gajtóban olyan észrevételek, amelyek hangsúlyozzák a nyugati úgynévezett „keresztény nemzetek” esődjét, hogy a titokmu-

nizmusoknak nincs más érve, mint ilyen vagy olyan bomba. Hangsúlyozza: a teletesség elől való menekülés az az „egyházi” ellenvetés, hogy a béke megvalósulni nem a Szovjetunió áll, „Meg kell mondanunk, hogy ezt mi nem a mozgalom hátrányának, hanem előnyének tekintjük és nem azt sokalljuk, hogy egy olyan nagyhatalom, mint a Szovjetunió, magáévá tette a békeprogramot, hanem azt hiányoljuk, hogy vannak hatalmak, amelyek nem akarják magukévá tenni.” Az egyházaknak félreérthetetlenül állást kell foglalniuk a béke mellett.

A honvédelmi miniszter parancsa

1950. április hó 4-én

Bajtársak! Honvédek, tisztesek, tiszthelyettesek tisztek, tábornokok! Ötödik évfordulóját ünnepeljük április 4-nek. Népünk történetében legnagyobb fordulatot jelent e nap, melyen a dicsőséges Szovjet Hadsereg győzelmes legyőzetei házánk egész területéről kiűzték a hitleri fasziákat és hazai cinkosai hordáit, felszabadították népünket, visszaadták nemzetét függetlenségünk, megnyitották az utat felé, emelkedésünk boldog szocialista jövőnk felé.

A forró szeretet, a kiapadhatatlan hála és hűség érzésével fordulunk ezen a napon a nagy Szálini-vezette felszabadító Szovjetunió felé, amelynek állandó baráti támogatása lehetővé tette, hogy belső és külső ellenségeinkkel győzelmesen megküzdjünk, országunkat újjáépítsük s ötéves tervünkkel — a szocializmus megvalósításának útjára lépjünk.

Minden eredmény, amelyet munkásosztályunk, az egész dolgozó magyar nép a felszabadulás óta eltelt öt év alatt nagy Pártunk és szeretett vezérünk: Rákosi Mátyás elvtárs vezetésével a gazdasági, politikai és kulturális élet, valamint néphadseregünk tejesítésében terén elért — elmélyült forró hálánkat és szeretetünket a felszabadító Szovjet Hadsereg, nagy szö-

vetségesünk: a Szovjetunió és népünk nagy barátja: Szálini generálissimus iránt, Dolgozó népünkkel együtt forró lelkesedéssel ünnepli ezt a mai évfordulót honvédségünk, amely a szabadságot hozó Szovjet Hadseregben ragyogó példaképet látja s büszke arra, hogy a győzelmes hadsereggel fegyverbarátságban, annak tapasztalatait, a szálini haditudományt elsajátítva készül fel a szabadság, a haladás a béke ügyének közös megvédésére. Az évforduló alkalmából

MEGPARANCSOLOM: Hazánk fővárosában, 1950. évi április hó 4-én tüzériai díszúr — 30 löveg 30 ösztüze — köszöntse felszabadulásunk 5. évfordulóját. Eljen a felszabadító diadalmas Szovjet Hadsereg! Örök dicsőség a hős szovjet harcosoknak, kik életüket adták népünk szabadságáért! Eljen és virágozzék a Szovjet Hadsereg és honvédségünk rendkívül hatékony fegyverbarátsága! Eljen a világ dolgozóinak lángeszű vezére, a béke ügyének tartóhatatlan védelmezője: Szálini generálissimus! FARKAS MIHÁLY vezérrezedei-ek, honvédelmi miniszter.

A debreceni üzemek csatlakozása a szocialista munkaverseny fokozásához

A csepeli Rákosi Mátyás Vas- és Fémművek versenyfelhívásával üzemi robusztusok foglalkoztak a debreceni üzemek és lelkesen csatlakoztak a szocialista munkaverseny fokozásához.

A vagongyár versenyre hívta az ország összes vasutas üzemeit és az Istvánélti Járműjavító NV-t.

A Hajdúvárosi Bőrgyárban is lelkes hangulatban csatlakoztak a dolgozók a Rákosi Mátyás Művek felhívásához.

A mezőműhely részéről Csernus Boldizsár csoportvezető termelésüknek 184 százalékról 205 százalékra való emelésére és 1950 évi tervüknek december 1-ig való teljesítésére tett ígéretet. Oláh Béla, a cseres brigád vezetője december 1-ig, a hozzájuk kapcsolódó kikészítő műhely részéről Rác Géza tett felajánlást.

Az államosított Richter győztes vegyészeti gyár dolgozóival versenyre hívták május elsőjére a debreceni textilművek dolgozóit. Versenyfelhívásukban vállalták, hogy az évi tervüket november 15-ig befejezik.

A Debreceni Textilművek türelmesen elhatározták, hogy versenyre hívják az Anyaföldi Szalag és Zsinórgyár dolgozóit.

Versenyfelhívásukban szerepel: 1. a minőség megjavítása: 85-ről 90 százalékra való emelése, 2. a selejtszázalék egy százalékkal való csökkentése, 3. az önköltség 3 százalékkal való csökkentése, 4. a 8 órai termelés munkaidő teljes egészében való kihasználása, 5. a rend és tisztaság fokozása, a versenyek számának 65-ről 74 százalékra való emelése, ezen belül az egyéni versenyzők számának 60 százalékról 70-re való emelése.

A sztálini nemzetiségi politika diadala

Vasárnap a Központi Egyetem autójában nagyszámú érdeklődő közönség előtt tartotta meg előadását Tóth Zoltán, a pesti Történettudományi Társulat kiküldött előadója „Balcescu Magyarországon” címen. Részletes ismertetést adta Balcescu magyarországi tárgyalásainak. Rámutatott arra, hogy a haladékos történelmünk során az együttműködésnek voltak szószólói, de ezt az együttműködést, ahogy 1848-ban is, későbbi történelmünk során is megakadályozták a reakciós erők. Balcescu és Kossuth tárgyalásai 1849 májusában itt folytatók Debrecen városában s itt fektették le az együttműködés alapjait, közös katonai akciókat terveztek, melynek során felszabadult volna a két román fejedelemség is. Az az együttműködés, amit 1849-ben Balcescu és Kossuth elindítottak, majdnem száz esztendővel később valósulhatott meg, a

Szovjetunió Németország területi győzelmének a nyomán. A sztálini nemzetiségi politika megmozdította a felszabadulást a magyar és román dolgozó nép számára és megteremtette a feltételt egy közös, megbecsülésen alapuló együttműködésnek.

Komjáthy István a Balcescu által felvetett konföderáció kérdéséhez szót hozta. Kiemelte, hogy 1849-ben az utolsó kísérlet volt arra, hogy az itt élő nemzetek felőrvő osztályai az összefogás által a haladás, a fejlődés útjára lépjenek. Később, de különösen 1871 után, az együttműködés gondolatait az uralmon lévő osztályok saját uralkodó megőrzése és a gyarmati kizsákmányolás fenntartása végett vetik fel. Ezt bizonyítja a Kisantant megalkotása, legutóbb pedig a Tito-féle kísérletek. Attól kezdve már a konföderáció gondolata re-akciós gondolattá válik.

Eljenek vendégeink, a Szovjetunió és a népi demokráciák küldöttjei

A felszabadulás eredménye ez is: a népet szolgáló közigazgatás

A felszabadulás gyökeres változást hozott a magyar élet minden területén a közigazgatásban is. Az új Magyarország közigazgatása a dolgozó népet szolgálja. — Felváltja a harc a bürokrácia ellen, amely szétléphetetlen szövénnyel ként meredt az egyszerű emberek elé.

Az elmúlt öt esztendő alatt újra és újra átszervezték a közigazgatást egyszerűsítették, gyorsabbá és pontosabbá s ami nem utolsó szempont: olcsóbbá tették. Ez történt a debreceni városházán is, ahol a régi áporodott akasztás helyett a diadalmas magyar élet pezsdülő levegője árad ma már.

A felszabadulás előtt ezer fölött volt a városi alkalmazottak száma. Egyes hivatalokban túlszűfolt volt, de amin a közmondás tartja: „A sok baba közt elvész a gyerek.” Ez történt a sok tisztviselő között elveszett a dolgozó nép ügyével törődés. Ma már alig több mint négyszáz városi dolgozó végzi el sokkal jobban a közigazgatási teendőket. Ügyosztályok összevonása, feleslegesen önálló hivatalok beolvasztása az ügyosztályok keretelbe, új munkamódszerek, legfőbbképp pedig a városi házi dolgozóknak a munkához való viszonya megváltozása — ezek eredményezik, hogy ma már néhány még meglévő hiba leszámításával valóban a népet szolgálják a debreceni városházán mindenki.

Az új közigazgatás egyszerűbb lett. Nem kell már mindenhez bonyolult kérvény, beadvány. Hatósági és szegénységi bizonyítványt szövelni kérelmére 24 óra alatt kiad a szakigazgatási ügyosztály, nem kell instancia és a kéthetes várakozás...

Közelebb ment a néphez a közigazgatás. Legfőbbképp bizonyossága ennek a tanyai közigazgatás megszervezése. A közigazgatás dolgozóit kéthetenként kiszállnak a tanyaközpontokba és helyben intézik el a dolgozó parasztok ügyeit. A következő lépés a kiépülő tanyaközpontokban az állandó, a községekhez hasonló közigazgatási apparátus felállítása. Ez már az ideiglenes megfogalmazás, hiszen már befejezés előtt áll az első tanyaközpont, a nagygyeysi építkezés.

A közigazgatás belső munkája is jelentősen egyszerűsödött amit elsősorban a közigazgatási dolgozók üdvözöltek örömmel. A közigazgatási számrendszer bevezetése, a pénzügyi rendszer megszervezése a legfőbb segítségét a közigazgatás egyszerűsítésére.

Az öt év alatt, amely a felszabadulás óta eltelt, az új közigazgatás döntő alapvetése történt meg. A tanácsok megszervezésével közigazgatásunk végleg megkapja a lehetőséget, hogy hivatásának a nép szolgálatának mindenben megfelelhessen.

Öt év egészségügyi eredményei: A dolgozók állama védi a nép egészségét...

A népi demokratikus kormányzat a hároméves terv végrehajtása során egészségügyi téren is igen sok hasznos szociális beruházást hajtott végre. Hajdú megyében és Debrecenben a népi jellegű kormányzat hatalmas átfogó népvédelmi és közegészségügyi tevékenységet fejtett ki, amelynek eredménye — hiszen a számok mindennél szövegebben beszélnek — 1945-ben igen magas volt a csecsemőhalandóság arányszáma, 17 százalékos a háború előtti 14 százalék, addig 1948-ban a sorozatos népvédelmi és közegészségügyi intézkedések és alkotások nyomán 10 százalékra csökkent Hajdú megyében a csecsemőhalandóság arányszáma.

Elsősorban a pusztító népbetegségek ellen vette fel a küzdelmet a kormányzat, orvosi kar egészségügyi dolgozók. Három új nemzeti egészségügyi intézetet Debrecenben, Hajdúszoboszlón és Hajdúnánás színhelyen 150.000 forintos költséggel. A fehér halál, a tüdővész leküzdésére négy új tüdőbeteg gondozó intézet létesült Debrecenben, Püspökkladányban, Hajdúszoboszlón, Hajdúnánáson 300.000 forintos költséggel. Új szülőotthonok állítottak fel Nádudvaron 10 Kabán 5 ágyval, Balmazújvárosban és Földesen, több régi kibővítettek, korszerűsítettek. Hajdú megyében a Horthy-fasiszta rendszerben mindössze egy üdülő és egy nembeteg gondozó létesült, addig a felszabadulás után négy év alatt három új nemi- és négy üdülőbeteg gondozó állított fel a dolgozók állama. — A számok, adatok képezik a vádiratot a fasiszta rendszer ellen és a sok új alkotás ellensérgé kiütközésé a népi demokratikus kormányzat népvédelmi, szociális tevékenysége és alkotása felett... Új egészségügyi, orvosi lakások is épültek Hajdú megyében a zölés, átfogó népvédelmi szociálpolitikai alkotások során. Öt régi egészségháza hoztak rendbe, kiépítve a háborús rombolásokat puszítulásokat, nyolc új egészségháza is építettek. Nádudvar,

Püspökkladány kapott orvosi lakást, a hároméves terv beruházása során. Számos új kutató, népfürdőt, iskolafürdőt építettek, új kórházi orvosi állásokat szerveztek. Egyek Nyírmartonfalva község kapott orvost, új gyógyszerárak létesültek, vagy vannak szervezések alatt. Három új járási és egy állami egészségügyi állás is szerveztek új trachoma ellenőrző orvosi állást, létesített a népi jellegű kormányzat az egész vármegyére kiterjedő működési körrel, négy új tanyai bábai állást szerveztek és töltötték be.

Kiépítették az iskolafogászatot is a védekező, megelőző eljárás érdekében, felvetették a küzdelmet a fogromlás, sok kóros megbetegedés kórokozója és előidézője a fogszűrés ellen. Hajdúbüszörmeny, Hajdúnánás, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló, Püspökkladány kapott iskolafogászatot.

Az öt éves terv során továbbfejlesztik Hajdú megye egészségügyi viszonyait, 13 községben épül orvosi lakás közel kétfélmillió forint értékben, hét új szülőotthon egymillió, 10 új egészségháza másfélmillió, nyolc új bölcsőde egymillió kétszáz ezer forint költséggel. Új tüdőbeteg gondozók, új iskolafogászat, új népfürdők, zuhanyfürdők, új napközi otthonok nagy számban épülnek. A tanyavilág, a falusi dolgozók érdekében különösen sok új egészségügyi létesítmény készül az öt éves tervben. Nagy lendülettel ad az öt éves terv során a most felállított Járási Egészségügyi Szolgálat, amelynek autója is van. Három szakorvos, szülész, nőgyógyász, fogszakorvos és gyermekszakorvos az autón állandóan a vidéket járja és elviszik az orvosi szolgálatot, a kutyát és szűrővizsgálatot a legelhanyagotabb kis faluba és eldugott kis tanyára is. A drága magyar élet megmenése — a boldog vidám, munkabíró ember egészsége érdekében tevékenykedik az öt éves terv során a szocializmus építő népi demokratikus kormányzat. Védi a dolgozók és a dolgozók családtagnak egészségét.

Hírek

Könyvankét a Déri-muzeumban

Szerdán délután öt órakor a Déri-muzeumban „Ecc Homo”-teremben könyvankétot rendeznek. Az ankét előadója Vajda Márton, a „Néplap” felelős szerkesztője, aki Illés Béla „Fegyvert tart” című könyvéről tart ismertetést. Az Erdőgazdorság kultúrgárdája dramatizált részletet ad elő a regényből. Az előadást vita követi.

— Éjszakai ügyeletes gyógyszerárak április 1-től 7-ig. „Kigyó” Vöröshadsereg-útja 31. — „Isteni Gondviselés”, Petőfi-tér 6. — Várható időjárás: Mérsékelt szél, változó felhőzet, többfelé eső, a hőmérséklet nyugaton csökken, keleten alig változik.

RÁDIÓMUSOR. Kedd. Kossuth-rádió, 6: Indulók, táncok. 7: Magyar és szovjet indulók. 8: Hangképek a felvonulásról. 8.15: Szovjet indulók és dalok. Közben: naptár. 9: Cigányzene. 10: A Szovjetunió Légi Hadereje Enek- és Táncegyüttesének műsora. 11: Népi táncok. 11.30: A Rádió ének- és zenekarának műsora. 12.35: Hanglemek. 13: A katonai díszszemle közvetítése. 14.15: Cigányzene. 15.30: Szórakoztató zene a moszkvai rádió műsorából. 16: Uttörök hangversenye. 16.40: Új magyar lemezek. 17.10: Hanglemek. 17.40: Szovjet napok — szovjet emberek. 17.50: Táncczene. 18.05: Az ifjúság hangja. 18.30: Hanglemek. 19: Táncczene. 21: Szabad a magyar nép. 22.20: Tanc éjféli. — **Petőfi-rádió.** 8: Szórakoztató zene. — 9: Dalol a szabad ifjúság. — 10.15: Operettrészletek. 11.10: Gyermekrádió. 14: Indulók és táncok. 15: A Szovjet Hadsereg dalai. 15.40: Gyermekrádió. 16.10: Honvéd Művészegyüttes. 17: A győzelem hajnalán. 17.40: Népdalkörösök. 18.10: Színes muzsika. 18.40: Szív küldi szívnek szívesen. 19: A felszabadulás hadműveletei. 19.15: Hanglemek. 19.30: Hernádi Lajos zongorázik. 19.50: Vidám barátság. 21.30: Hanglemek. 22: Hangképek a Honvédség tiszteletére. 22.35: Szív küldi szívnek szívesen.

— A Révai Miklós Gimnázium Diák Szövetsége Koczogh Ákos tanár-vezető javaslatára tanulmányi színvonalának emelése mellett más községi munkával is felkészült a felszabadulás méltó megünneplésére. Kommunista munkanap, szubbotnyik keretében tanár-vezető és diákok közösen beavatták és kifestették az iskola alaposan elhanyagolt folyosóját, hogy ezzel is otthonosabbá tegyék munkahelyüket, példát mutassanak a termékeny közös munkára. A brigád tagjai: Bálint Erzsébet, Kiss Mária Kovács Irén, Toronyi Irma, Debreceni Éva, Kenderesi Margit, Lencsés Irén, Pászit Éva, Gellért Emília, Járjai Béla, Horváth János Berkes Ferenc Benkő Csaba Lovas József, Varga László, Nagy Tamás vezetésével szívet-lelökkel kivették részüket a munkából.

Hirdesszen a „DEBRECEN”-ben! — Hirdetmény. Értessük a t. utazóközönséget, hogy helyi járatunkban csak hétköznap közlekedésre új járatpárokat állítottunk be a Rákosi-telep és a Repülőtér felé. Menetrend a következő: Kistemplomtól indul a Rákosi-telep felé 11.00, Rákosi-telepről indul a Kistemplom felé 11.15 — Kistemplomtól indul a Repülőtér felé 6.30, 7.00, 10.00, Repülőtérrel indul a Városháza felé 6.40, 7.15, 10.15. Magyar Vasútforgalmi Rt. Autobuszüzeme.

x Tip-Top (ánciskolában ma este 7 órakor ünnepi össziánc. Postás-zsekház. — Értessük a Legeltetési Bizottság ez érdekelt állattartókat, hogy juhokra a hajtócsédula folyó hó 6-tól csütörtöktől kezdve váltható a Városháza pénzügyi és gazdasági ügyosztály 14. számú szobába. Egyben felhívja a bizottság a pásztoroknak jelenkezden, hogy pásztorforgadás folyó hó 5-én szerdán reggel 8 órakor lesz meg tartva városháza főemelet 12. sz. szobában.

— Két új üzlete nyílt meg a Községi Húsüzemnek április 4-re. A szépen fejlődő községi vállalat hétfőről megnyitotta a Kossuth-utca 13. szám alatt levő igazl „minifüzlet”-ét, melyben nagymennyiségű sertés-, borjú- és marhahús, áru fittok ki már az első napon. A megnyitó résztvevői: Ulveczky Menyhért, az üzlet vezetője üdvözölte míg Debrecen város részéről Kántor László, az üzemgazd-sági úo. vezetője vette át az üzletet. A minifüzlet már első napon rekordforgalmat bonyolított le s a húsüzem dolgozóit: Ulveczky Menyhért, Kocsár Kálmán, Elek Lajos, Susnyák Pál hatalmas munkatejesítményével kifogásalannul bonyolították le a nagy forgalmat. Hasonló nagy forgalommal indul meg a Községi Húsüzemnek a Csapó- és Rákóczi-utca sarkán levő 4. számú üzlete.

— A Debreceni TŰZP NV április 4-i felajánlása. A Debreceni Tűzoltó- és Építőanyagárterelőítő NV az Országos Árhivatal rendelete alapján a kistelepei úján forgalomba hozott tűzoltó- és építőanyag árához 15 százalékos kiskereskedői hasznot számított fel. A NV Vezetősége és Üzemi Bizottsága együttes ülésén — a debreceni dolgozók érdekében — elhatározta, hogy a maga részéről ezen kiskereskedői haszon felszámításától 1950 április 4-i felajánlást, eltekint, miáltal a dolgozók egyik legfontosabb szűkegletét teszik olcsóbbá és hozzáférhetőbbé.

— Országos gyorsíróverseny. — Az Országos Gyorsíró- és Gápróversenybizottság, a Kereskedelmi és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezete, a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete, a Magyar Közkalkuláció Szabad Szakszervezete, az Országos Gyorsíró- és a Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége rendezésében 1950 május 6-án és 7-én Debrecenben országos gyorsíróversenyt tart az iskolai tanulók, a közalkalmazottak, a vállalati dolgozók és az egyéni versenyzők részére. A versenyen résztvevő legjobb hivatalokat, vállalatokat és iskolákat oklevelel, illetve versenyzászlóval jutalmazzuk. A legjobb gyorsírók a bajnoki címet nyerhetik. Felhívja az Országos Versenybizottság a hivatalokat, vállalatokat, dolgozókat, a tanuló ifjúságot arra, hogy a versenynek Debrecenben megrendezendő részlegén minél nagyobb számban jelenjenek meg. A versenyen a kapcsolatos minden felvilágosítást a verseny helyi versenyfelőlése, Sipkó-vics Béláné ad meg. (Vöröshadsereg-útja 73. Gyorsíróiskola.)

— A Péterfia-utcai általános iskolai úttörő csapata tegnap délután tartotta vörös nyakkendő avatási ünnepségét. A szépen felkészült csapaton belül az emelvény előtti sorakoztak fel az úttörők, elői azok, akik a jótanulási versenyben az élen járnak. A szovjet himnusz orszol énekeltek el az úttörők. Megnyitó után Péter Mózes úttörő csapatvezető ki a jó tanulási verseny eredményét. — A VII. raj 3. őrsé a kis ötdikesekek lettek az első: 18 százalékos javulás mutatkozott a félévi eredmény óta. A pajtások április 4-iki felajánlásuknak mindenben megfeleltek. Ezután az új vörös nyakkendő a pajtások, az éltanulók nyakába tették. Kiss Károly igazgató megköszötte azokat és Balogh Endre úttörő csapatvezető kézfogással tüntette ki a legjobb pajtásokat. Sashegyi Sándor a szakszervezet részéről mondot ünnepi beszédet, méltatva a nap jelentőségét majd Szabó Tibor, Márta László Kálnoki Kiss Sándor, Szűcs László és Major Gyula szavaltak.

A belkereskedelmi igazgatóság vette át a belkereskedelmi minisztérium rendelkezése alapján a kiskereskedelem felügyeletét és irányítását mind a szocializált, mind a magánsektor felé.

SZÍNHÁZ

Kedden este hazánk felszabadulásának 5. évfordulóján ünnepi díszelőadást rendeztek a Színházban a „Pálya” nagyszerű színműve van a Csokonai színház műsorán márcs ki helyiárákkal. Jegyek 66 százalékos kedvezménnyel a színház pénztáránál meg válthatók.

Szerdán, csütörtökön és pénteken este az idény legnagyobb színpadi sikere a „Tamás bátya kunyhója” kerül színre a bemutatás előadás pompás szereposztásában.

A szerdai délutáni „Tamás bátya kunyhója” ifjúégit előadásra jegyek a színház pénztáránál még válthatók.

MUSOR
Kedden este 8-kor: szabad a pálya Ünnepi díszelőadás
Szerdán du. 8-kor: Tamás bátya kunyhója, Uttörő előadás.
Szerdán este 8-kor: Tamás bátya kunyhója, Petőfi bérlet.
Csütörtökön este 8-kor: Tamás bátya kunyhója, Csokonai bérlet.
Pénteken este 8-kor: Tamás bátya kunyhója, Sztaniszlavszkij bérlet.

Anyakönyvi hírek

Születések, Patyán László MAV fűté-Bujdosó u. 115. László, Balogh Sándor szobabestő és Hold u. Sándor, Nemethy Sándor földművelésügyi Nagytervező 49. János, Vasas Lajos kollegiumi alizeti Kisebbségi út 3. Jozsef, Kovács János MAV fűté 10th Arpad u. 55. Kálmán Kigyó Sándor fűté Nemes u. 7. László, Ujhelyi Sándor mentő Korpónai u. 4. Aranka, Hajdú László könyvelő Hódmező u. 29. Judit Molnár Sándor npsz Ondód Percé duó 1. Mária Hermann István földművelésügyi Nagycser 106. István, dr Kiss Imre bőrvégész Vigkedvú alihay u. 45. Tamás, Lugosi Károly MAV villany-szerelő Boldogfalva u. 20. Károly, Sándor Gábor MAV alizeti Sámsoni-út 29. Gabriella Bagi Péter földművelés npsz Eotvös u. 1. Erzsébet, Rácz Elemér gyári munkás Bellgődi 504. Elemér

Eljegyzések. Kunkli Imre földművelés npsz Pallag 55 és Jenei Margit Pallag 55 Meleg György könyvtáró Tócki u. 92. és Varga Erzsébet Kálmán-tér 11. amelyre a dalok énekeit Szigethy Gyula karnagy vezényletelével. — Megnyitót Csóká Andrásné szociálpolitikai felelős mondott. Ezután avatták fel a zászlót, a zászlóanyai tisztelt özv. Szabó Sándorné fölöttébe. Keveházi Ferenc nagy sikerrel szavalt majd ismét a postás dalok száma kötetkezett. Garai Gizi orosz táncot adott elő, Orosz István és Daliga Márta pedig szovjet dalokat énekelte.

— A Postás MNDSz csoportja zászlóavatási ünnepére kitűnően sikerült. A Postás-színházban megtartott ünnepségre a közönségság dalának éneklése vezette be, x Tojó-szelvényedet még pénzték este 9-ig add postára mert elkésve beérkezett tojó-szelvényeiket nem veszünk figyelembe. — A faültetés megtörtént a Debrecen környéki erdőkben. A csemetekerti munkákat is erőteljesen végzik az Erdőgazdasági NV dolgozói. A fenyőmagvakat már elvetették. A költött talajon a makkvetés sikerültnek mondható. — A fakitermelés során márciusban 8000 köbméter fát termeltek ki az Erdőgazdasági NV dolgozói. — Ebből 143 tonna tűzifa volt, 341 tonna pedig tuskó.

APOLLO VIG

MA APOLLÓBAN: 11, 16, 3, 16, 5, 16, 9 VIGBEN: 1, 2, 4, 6, 8 órákor Szerdán utójára a szokásos kezdések kelt

MINDEN JECY 1 FORINT

ÚRI MURI

METEOR

METEOR: 3 órától folytatódagos előadások! — Minden jecy 1 forint.

BÉKE KÖVETŐI PUSKIN ÜNNEPÉSG HANGYA PETI GYILKOS HANG FUTÓ HOMOK

9 oldal

Debrecen, 1950 április 2

